

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„S lehkostí motýlka společně rozplétáme složitosti světa“

„Zařídme věci tak, aby je dítě udělalo dobře,
a my je za to mohli pochválit – a nedopusťme,
aby je udělalo špatně, a my je za to museli kárat.“

Prof. PhDr. Zdeněk Matějček CSc.

Zpracováno: 2004/2005

Aktualizace: 9-11/2010

8/2013

8/2016

8/2017

8/2020

8/2021

Poslední aktualizace: 8/2024

Platnost dokumentu do: 8/2027

Číslo jednací: 128/2024

Aktualizovaný ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické radě 28. 8. 2024 a je platný od 2. 9. 2024.

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
4. Podmínky vzdělávání:.....	8
4.1 Věcné vybavení.....	8
4.2 Životospráva.....	11
Psychosociální podmínky	13
Organizace vzdělávání	14
Organizace dne	16
Řízení školy.....	18
Personální a pedagogické zajištění.....	20
Spoluúčast rodičů	22
5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	24
5.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	26
6. Vzdělávání mimořádně nadaných dětí.....	30
7. Vzdělávání dětí od 2 do 3 let	31
8. Vzdělávací obsah	34
8.1 Obecná charakteristika bloků	34
8.2 Vzdělávací oblasti	36
8.3 Principy a metody vzdělávání v naší mateřské škole:.....	38
8.4 Klíčové kompetence	40
8.5 Hodnocení dětí	43
8.6 Integrované bloky.....	44
8.7 Trvale udržitelný rozvoj	74
9. Doplnující programy	82
10. Evaluační systém.....	85
Evaluace a hodnocení.....	85
Techniky (nástroje) evaluace	87
Evaluační kritéria – systém v ŠVP PV.....	88

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Přesný název školy podle posledního rozhodnutí o zařazení do sítě škol:

Mateřská škola, Praha 10, Přetlucká 2252/51, příspěvková organizace

Adresa: Mateřská škola Přetlucká 2252/51, 100 00, Praha 10 Strašnice

Právní norma: Příspěvková organizace

IČO: 67774342

Telefonické spojení: 274782607 ředitelka
274782593 třídy
274811863 vedoucí ŠJ

Typ zařízení: předškolní zařízení
součástí je školní jídelna

Kapacita: 112 dětí

e-mail: materskaskola@mspretlucka.cz

www stránky: <http://mspretlucka.cz>

Zřizovatel: Městská část Praha 10, Vinohradská 3218/169 100 00 Praha 10

Bankovní spojení: Česká spořitelna, Praha 10, č. ú. 282948309/0800

Provozní doba: pondělí 6.30 – pátek 17.00 hod.

Ředitelka školy: Mgr. Jitka Janouškovcová

Statutární zástupce ředitele: Bc. Tereza Milerová

Odpovědná osoba za tvorbu ŠVP: ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Mateřská škola byla postavena jako instituce pro výchovu a vzdělání v 70 letech a nachází se nedaleko metra Skalka.

Od roku 1998 je mateřská škola samostatným právním subjektem, hospodář jako příspěvková organizace a v roce 2005 byla přejmenována z Křenické na Přetluckou.

Provoz v mateřské škole je zajišťován ve čtyřech třídách v rámci standardního denního provozu od 6³⁰ do 17⁰⁰ hodin.

Na škole pracuje celkem 20 zaměstnanců, z toho 9 kvalifikovaných pedagogů (5 s vysokoškolským vzděláním), 1 školnice, 2 uklízečky, 1 vedoucí školní jídelny, 3 kuchařky, 1 asistent pedagoga a 1 dvojjazyčný školní asistent.

Prostorná zahrada s pravidelnou údržbou je osázena vzrostlými listnatými i jehličnatými stromy. Na zahradě jsou vybudována 2 pískoviště s pryžovým povrchem a hygienickými ochrannými kryty a zastíněním, herní sestava se skluzavkou, SmartSoft mraveniště 3D, trampolína, lanový kolotoč, velká houpačka s multifunkční dopadovou plochou, pružinové houpačky, 2 zahradní pítka, keramické mlhoviště, interaktivní hřiště s umělým polyuretanovým povrchem, zastřešené terasy s umělým polyuretanovým povrchem SmartSoft s interaktivními prvky. Zahradu lemují chodníky ze zámkové dlažby. Je instalován zahradní domek pro uskladnění koloběžek a vybavení na školní zahradu a zahradní domek na uskladnění zahradního nábytku a sekaček.

V přízemí i v patře jsou vždy 2 třídy (pracovna a herna-ložnice) se samostatným vchodem, dětská umývárna a WC, šatna pro personál a sociální zařízení.

V hospodářské části budovy je školní kuchyně se zázemím, ředitelna a kancelář vedoucí ŠJ. Prostory z nevyužité prádelny a mandlovný jsou po rekonstrukci, byla zde vybudována keramická dílna s vlastní keramickou pecí. Ze skladu čisticích prostředků je vytvořen logopedický koutek.

Škola prošla v minulých letech celkovou postupnou rekonstrukcí, technický stav budovy je dnes ve velmi dobrém stavu. Byla provedena výměna podlahových krytin, plastových oken a dveří, v horním patře instalace venkovních elektrických žaluzií do oken, rekonstrukce elektroinstalace, osvětlení, vody, umýváren, šaten, rekonstrukce střechy, výtahů, zateplení

budovy, zasklení vstupního vestibulu a zastřešení teras na školní zahradě, rekonstrukce vzduchotechniky ve školní kuchyni.

Škola je vybavena dostatečným množstvím hraček, učebních pomůcek a didaktických materiálů a vybavenost tříd je stále modernizována a obměňována. V každé třídě jsou vytvořeny koutky pro vzdělávání a hru – koutek počítačové gramotnosti, environmentální, čtenářský. Ve všech čtyřech třídách je instalována interaktivní tabule. Naším záměrem je další postupná modernizace estetického a materiálního vybavení školy i školní zahrady.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „**S lehkostí motýlka společně rozplétáme složitosti světa**“ vychází z rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Byl zpracován v průběhu školního roku 2004/2005, je pravidelně aktualizován. Naší snahou je nepracovat s tímto dokumentem formálně, chceme, aby byl funkční, odpovídal rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání i filozofii naší mateřské školy. Postupnými obměnami se nám to daří.

Naše hlavní cíle, o co usilujeme:

- hlavním cílem našeho školního programu je vytvořit dětem pohodové podmínky, které napomáhají přirozenému vývoji a vzdělávání
- postupná adaptace při vstupu do mateřské školy společně s rodiči
- učíme žít děti s ostatními vrstevníky, umět spolu komunikovat, navazovat kontakty, nacházet mezi sebou kamarády pro hru i vzdělávání.
- přijímat dítě takové jaké je, umožnit mu, aby se cítilo v bezpečí a aby mělo možnost rozvoje po všech stránkách
- rozvoj zdravého sebevědomí, které upevňujeme především rozvíjením samostatnosti dětí. Naše pravidlo – „mamko, tatko, to zvládnou sám (oblékání, hygiena, stolování, činnosti)
- pozornost je také věnována smyslovému vnímání na základě vlastních prožitků, co si dítě vyzkouší, to si lépe zapamatuje a déle uchovává
- je zařazován komunikativní ranní kruh, kde se dítě učí vyjadřovat svůj názor a naslouchat druhému (prevence rizikového chování jednotlivců)
- učíme děti navazovat kontakty nejen s dětmi, kteří mluví stejnou řečí, ale i s těmi, kterým nerozumíme, a jejich vzhled je odlišný
- součástí vzdělávacího programu jsou aktivity zaměřené na pohyb, které podporují zdravý vývoj dítěte po stránce fyzické i psychické

- umožňovat aktivity vycházející z přírody a vše, co je s ní spojováno
- rozvíjíme v dětech vztah ke světu a přírodě v rámci trvale udržitelného rozvoje
- naším záměrem je, aby dítě všechny poznatky, které se učí, prožívalo aktivně, radostně a bylo připraveno k úspěšnému zahájení školní docházky

4. Podmínky vzdělávání:

4.1 Věcné vybavení

- Dětem se snažíme vytvořit estetické, líbivé a smysluplné prostředí, ve kterém jsou vzdělávány. Celkové prostory jsou přiměřené, prostor je rozdělen na různé koutky, kde probíhají tvořivé aktivity. Všechny třídy prošly postupnou výměnou materiálního vybavení. Interiér všech místností je sladěn a dotvářen barevnými dekorativními ochrannými kryty na topná tělesa.
- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí a náčiní - vše je přizpůsobeno počtu a potřebám dětí, jsou v různých velikostech, odpovídají antropometrickým požadavkům. V každé třídě jsou pomůcky pro pohybové aktivity, které jsou dětem volně přístupny a jsou součástí vybavení interiéru třídy.
- Zdravotně hygienická zařízení jsou po rekonstrukci, počet i velikost odpovídá hygienickým normám a potřebám dětí. Umývárna a WC jsou řešeny tak, aby zabezpečovaly dostatečný dohled na děti (skleněná výplň mezi třídou a hygienickým zařízením). Na WC jsou instalovány dekorativní přepážky pro intimní hygienu. V umývárně má každé dítě vlastní věšák na ručník, hřeben, kelímek na čištění zubů.
- Interiéry tříd jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, didaktických a učebních pomůcek, které děti využívají při hře, individuální i skupinové činnosti. Při nákupu se snažíme volit výběr hraček podle vzdělávacího a estetického pravidla - ocenění správná hračka, nezávadnost, kvalitní plast, či dřevo. Je zachována rovnováha mezi hračkami pro tvořivou i vzdělávací oblast. Hračky a didaktické pomůcky jsou umístěny tak, aby byly dětem dostupné, aby si je děti mohly samy nabídnout a ukládat. Děti i pedagogové mají stanovená pravidla pro jejich využívání. Jsou vytvořeny piktogramy umístění. Průběžně, dle finančních možností, jsou pomůcky doplňovány a obnovovány. Na vybavení se také podílejí rodiče sponzorskými dary.
- Na odpolední odpočinek a spánek má každé dítě svoje lehátko s molitanovou podložkou (pro zachování tepelné pohody) a hypoalergenní lůžkoviny, které se ukládají po spánku do skříně s větratelným otvorem.

- Pro výtvarné a pracovní činnosti slouží v každé třídě pracovní stůl, kde děti mohou zanechat a v průběhu dne dokončit svoji činnost. Výtvarný pracovní materiál je umístěn u pracovního stolu a je průběžně obměňován a doplňován.
- Pro hudební činnost je v každé třídě k dispozici klavír a rytmické nástroje. Ve dvou třídách je využívána i kytara.
- V každé třídě je vytvořen koutek k rozvíjení počítačové gramotnosti, kde probíhá formou her a činností počáteční seznámení s počítačovou technikou. Ve všech čtyřech třídách je navíc instalována interaktivní tabule. Ke vzdělávání slouží programy určené pro předškolní vzdělávání. Využíváme Interaktivní školičku Barevných kamínků a Školka hrou od Edulabu, Edugym Kids licence 200 témat.
- V každé třídě je koutek čtenářské gramotnosti, kde podporujeme vytvoření kladného vztahu ke knize. Podporujeme projekt „Celé Česko čte dětem“ a denně dětem předčítáme. Do projektu se snažíme zapojit i rodiče a prarodiče, kteří chodí dětem číst zejména před odpoledním odpočinkem. Školní knihovna je každým rokem doplňována novými tituly.
- V jedné třídě je vytvořen environmentální koutek, kde se děti seznamují se zvířátky a rostlinami, učí se o ně pečovat. Děti se společně s pedagogy starají o křečky a šneky. Na zahradě se všichni společně starají o králíčky. Na zahradě jsou rozmístěny krmítka pro ptáčky a online budka.
- V interiéru dětské šatny jsou velké dekorativní korkové a provazové nástěnky, kde se děti s pravidelnou obměnou podílejí svými výtvary na výzdobě. V dětské šatně má každé dítě své místo pro ukládání oděvů a obuvi, náhradního prádla.
- Součástí šaten jsou ve vstupním vestibulu dekorativní prostory pro výzdobu trojrozměrných výrobků dětí, další nástěnky pro rodiče, kde jsou informace o průběhu vzdělávání (plány činností) a jídelníček.
- V objektu mateřské školy je samostatná místnost – keramika, včetně keramické pece, kde děti mají možnost vytvářet keramické výrobky. Keramická činnost patří k profilaci naší školy, výrobky jsou prezentovány na výstavách a soutěžích s výborným umístěním. Tento kroužek není součástí školního vzdělávacího programu.

- Samostatným koutkem je také logopedie, kde logopedky s příslušným vzděláním pracují s dětmi na rozvoji řeči a správného upevňování hlásek. Neustále doplňujeme novou literaturu a pomůcky, které jsou při logopedii i jazykových chvilkách na třídách hojně využívány.
- Školní zahrada – je po větších úpravách estetická a dostatečně prostorná k pohybovým aktivitám dětí. Kromě pískoviště mají děti možnost využít již v charakteristice zmíněnou velkou herní sestavu se skluzavkou, velkou nafukovací trampolínu, provazový kolotoč, houpačku, interaktivní hřiště, herní prvky na polyuretanových SmartSoft plochách, v letních měsících keramické mlhoviště. Dále jsou využívané přenosné pomůcky – branky, obruče, míče, švihadla, pálky, koloběžky, odrážedla, zahradní plastový nábytek. Veškeré pomůcky jsou uloženy v zahradním domku. Zahrada je rozdělena na sektory označeny dekorativními obrázky, kde se třídy po dni střídají. Na školní zahradě je i políčko určené k environmentální výchově. Děti s pomocí učitelek zasévají a pečují o rostoucí zeleninu. Při zapojení do projektu „Malý zahradník“ byly pořízeny i 4 menší ohrazená políčka a několik okenních truhlíků na květiny. Každá třída má svůj roční projekt, děti se tak starají o rostlinky od zasetí/zasazení až po sklizeň, ochutnávku a využití úrody. Na základě účelové dotace byl realizovaný vrbový tunel, terapeutický chodník, čtyři kompostéry a dva sudy na využití koloběhu dešťové vody.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vstup do školy je zabezpečen bezpečnostními dveřmi a je umožněn pouze na základě elektronického vrátného. Na každé třídě je instalován videotelefon. Celý objekt mateřské školy je zabezpečen elektrickým kamerovým zabezpečovacím systémem napojeným na PČR.

Záměr do budoucna:

- další vzdělávání na interaktivní tabuli - zaměření pro odklady školní docházky
- oprava dopadových ploch z polyuretanového povrchu u herních prvků

4.2 Životospráva

- Děti se stravují ve své kmenové třídě, strava je převážena z kuchyně a servírována v přípravných kuchyňkách.
- Snažíme se o to, aby strava byla pestrá, chutná a přitom zdravá. Množství a druh jednotlivých potravin sledujeme ve spotřebním koši, technologie přípravy a pokrmů je podle platných norem. Paní kuchařky se aktivně zapojují nejen do zdravého vaření, ale také absolvují různá školení, zařazují nové receptury.
- Děti nejsou do jídla nuceny, dostanou svoji porci a vyberou si z toho, co sní. Do jídla nenutíme, ale ochutnáváme, snažíme se dětem osvojovat návyky zdravého stravování. Děti se aktivně podílejí na prostírání a kultuře stolování. Snažíme se o dodržování individuálního času na stravu u každého dítěte. Je nutné, aby pedagog i ostatní personál byl při stolování vzorem.
- 1x v týdnu si předškolní děti mohou namazat svačinu samy. 1x v týdnu jsou servírovány ovocné nebo zeleninové talíře, kde je více druhů ovoce, zeleniny a děti si vybírají podle své chuti.
- Podle možností je zajištěno stravování dětí se stravovacím omezením (lepek, laktóza, alergie aj.).
- Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne. Kromě nápojů, které jsou součástí jídla, děti mohou v průběhu dne využít v každé třídě dětské pítka s vodou, k dispozici jsou také v průběhu celého dne nápoje v konvici. Snažíme se nezapomínat a dětem pítí nabízet. Nápoje jsou střídány a pravidelně obměňovány (ovocné čaje, džusy, ovocné šťávy, voda).
- Pro zajištění pravidelného pitného režimu na školní zahradě jsou instalovány keramická pítka. V letních měsících jsou navíc na zahradě umístěny barely s vodou a šťávou.
- Přehled o stravování a nápojích jsou v týdenním jídelníčku, který je v šatně i na webových stránkách. Součástí je i seznam potravinových alergenů.
- Na webových stránkách jsou také receptury a fotogalerie některých pokrmů

- Pobyt venku je pravidelný a snažíme se o to, aby byl i dostatečně dlouhý. Denně zjišťujeme na webových stránkách aktuální stav ovzduší a v souvislosti s tím je pobyt venku zkrácen nebo přizpůsoben podle věku dětí.
- Denní režim a řád jsou flexibilní a umožňují přizpůsobit se aktuálním situacím, potřebám a neplánovaným událostem v MŠ.
- V denním programu je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí.
- Děti do spánku nenutíme. Dětem, které neusnou nebo spí jen krátce, nabízíme další klidový program (prohlížení knih, didaktické hry, puzzle, diagnostika, portfolio). Předškolní děti mají po krátkém odpočinku další doplňkové aktivity - keramika, rozvoj grafomotoriky – pracovní listy. Ve druhém pololetí, v posledním ročníku, se děti již nepřevlékají do pyžam, odpočívají v oblečení z dopoledne, jsou přikryté pouze dekou bez povlaku.
- V rámci prevence zubního kazu se děti v naší MŠ seznamují se správnou technikou čištění zubů po obědě.

Záměr do budoucna:

- více používat postupný stravovací systém u ranních a odpoledních svačín
- nadále využívat vzor pedagoga a ostatních zaměstnanců při stravování
- nadále učit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu
- samostatnost při stolování jako důležitý předpoklad vstupu do ZŠ
- poskytovat dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku
- nadále odpolední odpočinek přizpůsobit potřebám jednotlivých dětí
- nadále prezentace jídel ve fotogalerii na webových stránkách školy

Psychosociální podmínky

- Všechny učitelky a ostatní zaměstnanci školy se snaží vytvářet pro děti pohodové a podnětné prostředí, chceme, aby se děti cítily spokojeně a bezpečně.
- Velký význam má pro nás adaptace při příchodu do mateřské školy. Rodičům umožňujeme a nabízíme postupnou adaptaci i s rodičem ve třídě podle individuální potřeby, než si dítě zvykne na nové prostředí. V rámci adaptace mají děti první týden zkrácenou docházku. Je vytvořen adaptační program.
- Ve způsobu vedení dětí je naší snahou motivace, podpora, přívětivost, aktivace, prožitek. Ve vzájemných vztazích upřednostňujeme důvěru, toleranci, ohleduplnost, empatii, vzájemnou pomoc. Dále učitelky podporují děti v samostatnosti při práci, vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně reagují pozitivním hodnocením, využívají hodnocení pochvalou. Usilujeme o rovnocenné postavení dětí, učitelka ani nikdo jiný z personálu nesmí žádné dítě upřednostňovat nebo zesměšňovat.
- Snažíme se děti vyslechnout, dát jim dostatek času pro vyjádření, a naopak, když dítě nechce, do komunikace jej nenutíme. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.
- Naším záměrem je vytváření kamarádských vztahů (vazby přetrvávají často i po odchodu do základní školy), vyhýbat se nezdravé soutěživosti a mít na zřeteli prosociální chování.
- Volnost dětí je vyvážena nezbytně nutnou mírou daných pravidel soužití, které se děti učí respektovat.

Záměr do budoucna:

- postupná adaptace i s rodiči
- vytvářet i nadále pohodové prostředí pro všechny děti

Organizace vzdělávání

- Vzdělávání probíhá ve čtyřech třídách v počtu do 25 zapsaných dětí. Při podpůrném opatření na základě specifických potřeb dětí je počet na třídě snižován.
- Vzdělávání dětí je podle školního vzdělávacího programu a tématických třídních plánů v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Součástí školního programu jsou aktivity, kde děti uplatňují své zájmy a rozvíjejí talent - logopedie, cvičení v tělocvičně základní školy Olešská. Pravidelně jsou organizovány tématické polodenní výlety, divadelní představení, zimní lyžařský výcvik a společné akce s rodiči (schůzky, společná tvořivá odpoledne, vánoční besídky, čarodějnický rej, rozloučení s předškoláky apod.).
- Věkové složení jednotlivých tříd je smíšené, třídy jsou s označením zvířátek - Slůňata, Lvíčata, Myšky a Kuřátka. Podle personálních a provozních podmínek děti zůstávají po celou dobu v jedné třídě se stejnými pedagogy. Případné přesuny dětí jsou řešeny individuálně s rodiči. V heterogenních třídách mohou rodiče zvolit variantu vzdělávání sourozenců společně nebo odděleně. Při rozdělování nových dětí do tříd přihlížíme ke kamarádským vazbám.
- Třídní vzdělávací programy jsou přizpůsobeny věkovému složení v jednotlivých třídách, vzdělávání je rozděleno na starší a mladší děti, podle provozních možností jsou využívány dělené skupiny.
- Pro děti s odkladem školní docházky je zpracován individuální plán. V 2. pololetí je s dětmi pracováno podle stimulačního programu Maxík. Velmi důležitá je spolupráce s rodiči, každé lekce se proto zúčastňuje i rodič dítěte, následně je třeba domácí procvičování.

Zápis do mateřské školy:

- Termín pro podání žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok je stanoven ředitelkou školy po dohodě se zřizovatelem. Konkrétní informace jsou zveřejněny na webových stránkách, nástěnkách školy, na letáku .

- Žádosti o přijetí do mateřské školy podávají pouze zákonní zástupci dětí, které nejsou do mateřské školy dosud přijaty.
- Dítě může být podle volné kapacity přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.
- O přijetí dítěte se zkušební lhůtou 3 měsíců rozhoduje ředitel školy, vydává písemné rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte.

Záměr do budoucna:

- zápis podle stanovených kritérií
- i nadále vytvářet heterogenní třídy
- i nadále využívat zápis s elektronickým předzápisem

Organizace dne

- Denní řád, který je přílohou školního vzdělávacího programu, je pouze orientační, činnosti se snažíme organizovat podle konkrétních potřeb a zájmu dětí. Jednou z priorit v denním řádu jsou pohybové chvíle, zdravotní cvičení. Pohyb umožňujeme i dalším doplňujícím programem – pravidelné cvičení v tělocvičně v ZŠ Olešská.
- Při nástupu umožňujeme postupnou adaptaci i s rodiči ve třídě. Je vytvořen zmíněný adaptační program.
- Denní program umožňuje rovnoměrné střídání spontánních a řízených činností, včetně organizovaných dalších doplňujících aktivit. V organizaci dne se snažíme plánovat činnosti tak, aby doplňující aktivity, které nejsou součástí školního vzdělávacího programu, probíhaly převážně v odpoledních hodinách a nebyly na úkor vzdělávací nabídky. Pohybové aktivity zařazujeme i v dopoledních hodinách.
- Během celého dne se snažíme ponechat dětem dostatek času pro spontánní hru, možnost vrátit se ke hře a dokončit ji.
- Dítě se může zúčastnit činností individuálně či ve skupince. Snažíme se eliminovat frontální činnosti, naším záměrem je skloubení spontánní hry a řízené skupiny (heterogenní skupiny).
- Děti mají v průběhu dne i večera dostatek možností k vlastní aktivitě, samostatnosti a experimentování.
- Snažíme se respektovat soukromí při hygieně.
- Vzdělávací nabídku rozšiřují doplňkové aktivity, které jsou společně plánovány s rodiči, tematicky navazují na integrované bloky, doplňují je a rozšiřují.
- Z pravidelných doplňujících aktivit nabízíme logopedii, cvičení v základní škole Olešská, kurz online brusle, bruslení v hale Icerink Padog a každý rok realizujeme výjezd na zimní školu v přírodě s lyžařským výcvikem.

Záměr do budoucna:

- i nadále zařazovat pravidelné pohybové chvílky a cvičení, i s prvky jógy
- doplňující aktivity zařazovat převážně do odpoledních hodin kromě pohybových aktivit a logopedie

Řízení školy

- Organizační řád a další směrnice ředitele školy (provozní řád, pracovní řád, pracovní náplně a osobní úkoly) vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí otevřenosti a důvěry.
- Ředitelka vytváří prostor pro spoluúčast pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého je přijímána a respektována, zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí, všichni se podílejí na dění ve škole.
- Informační systém pro rodiče je stanoven ve školním řádu, prostřednictvím třídních nástěnek, webových stránek a emailové komunikace.
- Školní vzdělávací program ředitelka vypracovává ve spolupráci s ostatními pedagogy, stanovuje způsob vedení třídní dokumentace.
- Plánování dalších činností a provozu vychází z předešlé analýzy, ředitelka využívá zpětné vazby z kontrolní, hospitační a evaluační činnosti.
- Na škole je zaveden funkční informační systém: pro pedagogické pracovníky je vytvořen plán pravidelných pedagogických rad, podle potřeby jsou realizovány operativní rychlé rady. Interní komunikace s pracovníky je zajišťována na sociálních sítích WhatsApp a emailem.
- Provozní rady jsou plánovány podle potřeby, jsou pro pedagogy i provozní zaměstnance za účelem podpory týmové práce a řešení problémů. Podle potřeby rychlé informace je využívána i forma písemného oběžníku.
- Mateřská škola se snaží o pozitivní komunikaci s rodiči (v bloku Spoluúčast rodičů blíže rozvedeno), se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy.
- Nedílnou součástí je spolupráce s PPP, SPC, ZŠ.

a) Pedagogická poradna je pro nás partnerem při řešení výchovných problémů dětí a poradenství pro přesné určování diagnostiky. Využíváme návštěvy psychologa v mateřské škole, kde jde o pozorování problémových dětí, konzultace metod a postupů s třídními učiteli, s rodiči v poradně. Před vstupem do základní školy probíhá vyšetřování školní

zralosti (individuální psychologické testy) a doporučení odkladů školní docházky. Využíváme i přednášku psychologa pro rodiče předškolních dětí s tématem školní zralosti.

b) Speciální pedagogické centrum – určování diagnostiky dětí s podpůrnými opatřeními , které potřebují asistenta pedagoga s využitím finančních prostředků ze státního rozpočtu.

c) Klinická logopedie - pomocí promovaného logopeda jde o včasnou diagnostiku logopedických vad. Na škole probíhá logopedická depistáž a logopedie pod vedením klinických logopedek z logopedické poradny.

d) Spolupráce se základní školou v blízkém okolí, kam přechází většina dětí z mateřské školy. V ZŠ V Rybníčkách a V ZŠ Olešská organizujeme návštěvu dětí z mateřské školy před zápisem. V ZŠ Olešská se zúčastňujeme sportovních akcí a využíváme tělocvičnu k pravidelnému cvičení.

Záměr do budoucna:

- v rámci zkvalitňování práce zařazení dalších evaluačních metod – videozáznam a následná sebereflexe.
- i nadále spolupracovat s výše uvedenými subjekty

Personální a pedagogické zajištění

- Personální podmínky na škole jsou na velmi dobré úrovni. Z 9 pedagogů včetně ředitelky splňují všechny odbornou kvalifikaci ve svém oboru. Ředitelka má ukončené magisterské studium předškolní pedagogiky na PedF UK, tři pedagogové jsou absolventy bakalářského studia na PedF UK Praha, dva jsou absolventy Vyšší odborné školy. Zbývající učitelky mají střední pedagogickou školu ukončenou maturitou. V provozu je školnice a 2 uklízečky, které zajišťují úklid během dne, pomoc s dětmi, doprovod na akce. Ve školní kuchyni je vedoucí školní jídelny a tři vyučené kuchařky. V jedné třídě je asistent pedagoga na základě schválených finančních prostředků ze státního rozpočtu, zajišťují pomoc při vzdělávání a dozor na základě individuálních vzdělávacích plánů pro děti se specifickými potřebami. V další třídě je cizojazyční školní asistent, který zajišťuje pomoc dětem s OMJ - s adaptací a výukou českého jazyka. Je hrazen z účelového programu Šablony a JAK.
- K dalšímu vzdělávání všech pedagogů využíváme akreditovaných institucí k prohlubování odborných teoretických znalostí (bezpečnost dětí, první pomoc, učení a chování dítěte, vztahy a emoční chování dítěte, řízení školy) i ke konkrétním praktickým činnostem v různých oblastech (estetika, pohyb, ekologie, řeč, počítačová, čtenářská a polytechnická gramotnost,...). Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání, sleduje další profesní růst celého týmu.
- Rozvrh služeb učitelek i provozních zaměstnanců je stanoven tak, aby byla zajištěna optimální péče během celého dne, problémy se zajištěním standartního provozu mohou nastat v době nepřítomnosti učitelek, kdy dochází ke spojování dětí. Souběžným působení dvou pedagogů je zajištěn dozor a vzdělávání na dopolední pobyt venku, odpočinek a tematické vycházky a aktivity mimo MŠ.
- Předností kolektivu jsou přátelské vztahy a spolupráce. V rámci personálních změn, které škola prodělala za poslední roky, můžeme konstatovat, že pracujeme jako tým.

Záměr do budoucna:

- v dalším vzdělávání pedagogů jednak využívat kvalitní osvědčené semináře, ale i další, zaměřené na obohacování školního vzdělávacího programu s jinými prvky (Zdravá škola, Začít spolu, Zdravá abeceda, Montessori pedagogika...)
- využívat Šablony financovaných z prostředků MŠMT na podporu vzdělávání (OP VVV – operační program: výzkum, vývoj, vzdělání) - rozvojové programy s využitím finančních prostředků Pól růstu Praha EU -Šablony III.
- Využívat finančních prostředků z rozvojových programů EU pro podporu personální, vzdělávání, zahraniční stáže, semináře pro rodiče – Šablony V, program JAK
- vzdělávání pedagogů v podpoře sociálních a emočních dovedností u dítěte předškolního věku, komunikačních dovedností s rodiči, mentoring, supervize
- vzdělávání pedagogů na téma společné vzdělávání, inkluze, primární prevence, grafomotorika

Spoluúčast rodičů

- Naší snahou je ve vztahu s rodiči vytvářet rovinu partnerství, kde panuje ochota spolupracovat, oboustranná důvěra, porozumění a vzájemný respekt.
- Při nástupu dětí je rodičům umožněna postupná adaptace s dítětem, kde se vytváří první vazby mezi školou a rodinou, děti i rodiče přijímají pravidla kolektivního působení, škola získává prvotní informace o výchově konkrétních dětí, snaží se jim porozumět.
- Vstup do tříd je rodičům umožněn během celého roku. Dále plánujeme společné akce, kde mají rodiče možnost účastnit se spolu s dítětem – tvořivá odpoledne (zeleninová zvířátka, velikonoce), vánoční besídka, pálení čarodějnic, rozloučení s předškoláky.
- Naší snahou je dostatečná a jasná informovanost o tom, co se v mateřské škole děje a plánuje. Na nástěnkách pro rodiče jsou prezentace projektů z třídního vzdělávacího programu, provozní informace, orientační cedule při převádění dětí. Webové stránky jsou pravidelně aktualizovány.
- Další informace jsou předávány na společných třídních schůzkách (informativní na začátku a v polovině školního roku), schůzka před vstupem do základní školy s odborníkem (logoped, psycholog), na konci školního roku s rodiči nově příchozích dětí, schůzka před školou v přírodě. K zápisu je pro rodiče vytvořen informativní leták s podrobnými informacemi o škole. Je využívána i komunikace e-mailová.
- Rodičům je dán dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů, připomínek buď anonymně prostřednictvím schránky umístěné na chodbě, nebo osobně, písemně, telefonicky se všemi zaměstnanci školy.
- Během školního roku jsou rodičům umožněny individuální konzultace o chování a vzdělávání dítěte, kde se pedagog s rodiči domlouvá o dalším postupu při výchově a vzdělávání, rodič má možnost být seznámen se záznamem v diagnostice.
- Pedagog zachovává diskrétnost a svěřené informace o rodině nikde veřejně nešíří, chrání soukromí rodiny.

- Rodičům dětí cizinců, kteří rozumí špatně česky nebo nerozumí vůbec, nabízíme písemnou formu všech informací, které si mohou nechat přeložit a jejich děti se tak lépe začleňují do organizace dne i vzdělávání.
- Pomáháme rodičům v rodinné výchově, na webových stránkách prezentujeme odborné články z tématicky zaměřených časopisů (Informatorium, Rodina a škola, Poradce pro mateřské školy), rodiče si mají možnost zapůjčovat z naší knihovny odbornou literaturu s problematikou předškolního a školního věku (Vydavatelství Portál).
- Důležitá je pro nás zpětná vazba od rodičů, kterou získáváme dotazníkovým šetřením (může být i anonymní). Závěry jsou součástí evaluační zprávy a jsou východiskem pro naši další práci. Prioritou naší školy je nejen spokojené dítě, ale i spokojený rodič.
- Zařazujeme i dotazníkové šetření od subjektu, který poskytne i podrobné vyhodnocení (dotazníková šetření – Scio, Koral).

Záměr do budoucna:

- i nadále velice úzce spolupracovat s rodinou
- vytvářet ovzduší důvěry, otevřenosti, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat.
- zajistit dostatečnou informovanost o dění v MŠ
- nabízet odborně zaměřená tematická setkávání s využitím šablon financovaných z prostředků MŠMT na podporu vzdělávání (OP VVV – operační program: výzkum, vývoj, vzdělání) Šablony V, program JAK.
- i nadále provádět dotazníková šetření s rodiči, která jsou zpětnou vazbou naší práce

5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Úkolem pedagogů je také vyrovnávat podmínky ke vzdělání dětí, které mohou být ovlivněny mírnými problémy až po závažné zdravotní obtíže, vedoucí k nepřipravenosti na základní školu. Již při nástupu dítěte do MŠ je mapována situace v rodině – odlišné životní podmínky, odlišné kulturní prostředí, jeho dovednost, nadání a specifika.
- Podpůrná opatření, která jsou dětem s problémy nabízena, upravují pedagogické postupy, hledají ideální možnost intervence v oblasti forem metod výuky. Při I. stupni podpůrného opatření dochází ke zvýšené individualizaci vzdělání, je zpracován plán pedagogické podpory (PLPP) na 3 měsíce. Pokud zvolené opatření ani po této době nevede k očekávané změně, je třeba návštěva školského poradenského zařízení k posouzení vzdělávacích potřeb dítěte podpůrného opatření ve II. – V. stupni. V tomto případě k naplňování ŠVP je u těchto dětí volena personální podpora práce pedagoga.
- Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.
- Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními upravuje škola podmínky podle aktuálních potřeb. Mateřská škola má kontaktní osoby na ŠPZ, které využívá ke konzultaci a spolupráci na úpravě podmínek.
- V oblasti zabezpečení vzdělávání dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování) je uskutečňován důsledný individuální přístup k dítěti. Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled. K rozvoji dítěte jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředěnosti a pozornosti. Mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte. Maximálně vytváří pozitivní prostředí, které

je pro dítě zklidňující.

- V oblasti zabezpečení vzdělávání dětí se sluchovým postižením je dodržována předepsaná sluchová hygiena. Vzdělávání probíhá ve vhodném komunikačním systému.
- V oblasti zabezpečení vzdělávání dětí s poruchami řeči je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a rodiči dítěte.
- Také vzděláváme děti ze sociálně znevýhodněných rodin.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.
- Při zajištění vzdělávání škola úzce spolupracuje s poradenskými zařízeními. Zadává dítěti specifické úkoly. Nabízí dítěti vhodné didaktické pomůcky, vytváří grafické listy, projekty na míru. Pedagogové kreativně doplňují a prohlubují vzdělávací nabídku. Nabízí aktivity podle zájmu a schopností dítěte.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme:
 - uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
 - realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
 - osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
 - spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
 - snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
 - přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

5.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.
- Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání .
- V takovém případě zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní

vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání níže uvedenými nástroji a projekty.

Využití projektů , které jsou financovány Evropskou Unií:

Projekt Šablony V.

Program JAK

Jazyková diagnostika

V mateřské škole jsou voleny vhodné diagnostické nástroje ke zjištění, jakou jazykovou úroveň dítě má a k nastavení adekvátní jazykové podpory.

- Zjištění aktivní slovní zásoby
- Zjištění pasivní slovní zásoby
- Zajištění prostoru pro individuální diagnostiku
- Opakování diagnostiky ve tříměsíčním intervalu
- Kontrola dostačující podpory

Jazyková podpora

- Individuální jazyková podpora se přizpůsobuje potřebám jednotlivých dětí, rodin. Probíhá v běžných činnostech denního programu ve všech třídách. Zde je žádoucí vysvětlení všech aktivit tak, aby rozumělo a mohlo se zapojit i dítě s OMJ. Jedním z nástrojů je názornost – doprovázení řízené činnosti obrazovými materiály, reálnými předměty, pohyby, slovem. Je vhodné upravit jazykový projev tak, aby byl srozumitelnější -hlasitá mluva, pomalejší, s výraznou artikulací. Dále komentování aktuálního dění ve třídě je důležitou strategií pro rozvoj jazykových kompetencí dítěte.
- Učitelé konzultují postupy a vhodnou podporu s **dvojjazyčným školním asistentem**. Je doporučeno vést těmto dětem portfolio, kde je možné zpětně posoudit pokroky dítěte a úspěšnost podpory českého jazyka.

Dvojjazyčný asistent

- Pro nově příchozí dítě s nedostatečnou znalostí českého jazyka je nástup do školy obtížný. Kromě jazykové bariéry se často potýká s pocity osamělosti a dezorientace. Školní asistent mu může pomoci cítit se vítaně a bezpečně. Hlavní výhodou školního asistenta je, že ovládá další jazyk. Může ovládat přímo jazyk dítěte s odlišným mateřským jazykem (OMJ), nebo může zprostředkovat porozumění jinou formou (komunikační kartičky, obrazový materiál apod.)
- Komunikace s dítětem
- Orientace dítěte ve škole, začlenění do kolektivu a adaptace
- Komunikace s rodiči
- Pomoc při výuce
- Hodnocení dítěte
- Zápis do třídní knihy

Stáže pedagogických pracovníků

- Pedagogové pracující s dětmi s OMJ mají možnost účastnit se stáže v jiné zemi a získat nové poznatky. Předpokládá se zařazení příkladů dobré praxe do práce naší školy a sdílení získaných dovedností s kolegy. Prezentací na setkáních s rodiči lze podpořit zájem i dalších partnerů o aktivity školy v této oblasti.

Odborně zaměřená tematická setkání a spolupráce s rodiči dětí ve školách

- Tato setkání jsou zacílena k prohlubování poznatků o naší zemi, o jinakosti školního prostředí, o možnostech podpory dítěte ke zdárnému nástupu do české základní školy.
- Je předpoklad otevření diskuse o různorodém přístupu k výchově, k pochopení jiné kultury, vysvětlení důležitých hodnot v cizí zemi, o možnosti zachování některých rituálů
- Cílem je rozvíjet komunikaci, sdílení zkušeností a dobré praxe školy s rodičovskou veřejností.

Komunitně osvětová setkávání

- Ve strategickém plánu školy je podpora pozitivního chování dětí a rozvoj emoční inteligence. Komunitně osvětová setkání podporují neformální vztahy s rodiči. Školní vzdělávací program má ve své vizi vytváření prostoru sdílení a tvořivých činností,

kteře jsou přínosné nejen pro nás, ale i ostatní. K těmto setkáváním je vhodné využít zahrady škol, blízký lesopark a spojit je s péčí o naše okolí.

6. Vzdělávání mimořádně nadaných dětí

- Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- Pro děti nakupujeme pomůcky podporující a rozvíjející inteligenci – deskové, karetní a společenské hry, hádanky, kvízy, hlavolamy.
- Naším záměrem je prohlubovat teoretické i praktické zkušenosti týkajících této tematiky, rozvíjet inteligenci mimořádně nadaných dětí.
- Součástí dalšího vzdělávání pedagogů proběhl seminář organizace společnosti Mensa – „Jak vzdělávat mimořádně nadané děti“, kde je praktická pomoc při výuce a rozvíjení dětí s nadprůměrným IQ.

Záměry do budoucna:

- I nadále spolupracovat s MENSA
- Další vzdělávání pedagogů pro práci s nadanými dětmi

7. Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

- V současné době je zájem o naši mateřskou školu takový, že nejsme schopni přijmout všechny 3leté děti, které přijdou k zápisu. Vzhledem ke stanoveným kritériím přijímacího řízení tedy 2leté děti v nejbližších letech neočekáváme. Pokud tato situace nastane, naše podmínky a zajištění vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let budou vypadat následovně:
- Pedagogové ve třídě, kde budou zařazeny děti od dvou do tří let, budou stabilní, budou mít pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie. Kolektiv pracovníků starající se o netříleté děti bude zastávat velmi významnou pozici, stane se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Učitelé se v přímé pedagogické činnosti v maximální možné míře budou překrývat. Pro posílení pedagogického personálu bude přijata chůva, která bude spolupracovat s učiteli, pomáhat zejména se zajištěním osobní hygieny dětí, stravováním a sebeobsluhou (dokrmování, oblékání). V případě potřeby bude pomáhat se zajištěním dohledu nad dětmi při volné hře. Její pracovní doba bude od 8 do 12.30 hodin, v součinnosti s provozním asistentem do 16 hodin, což pokrývá téměř celou provozní dobu mateřské školy. Škola bude podporovat stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.
- Režim dne ve třídě dvouletých dětí bude upraven s ohledem na potřeby dětí. Doba stravování bude přizpůsobena potřebám dětí. Největší prostor bude věnován volné hře dětí. Pro pobyt venku nejčastěji bude využita přilehlá zahrada. V případě výrazně nepříznivého počasí budeme chodit s dětmi na krátkou procházku. Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nebudeme mít stanovenou pevnou hodinu, vždy se domluvíme s rodiči individuálně tak, aby dítěti nebyl pobyt v mateřské škole uměle prodlužován. Přitom budou platit pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte. Děti budou mít dostatek času na odpočinek, v případě, že budou spát, nebudou buzeny. Ve vzdělávání dětí mladších tří let budou převládat spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji budou uplatněny individuální nebo skupinové formy činností. V plné míře budeme akceptovat vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Podmínkou úspěšné pedagogické práce bude citlivé přizpůsobování organizace se střídáním

nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let budeme vycházet z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
 - časová nenáročnost,
 - známé prostředí a nejbližší okolí,
 - smysluplnost a podnětnost,
 - dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.
- Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně budou využity metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:
 - situační učení,
 - spontánní sociální učení (nápodobá),
 - prožitkové učení,
 - učení hrou a činnostmi.
 - Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro starší batolata. Ve třídě pro dvouleté děti bude použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím bude zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Ve věkově heterogenní třídě budou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě budou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí bude upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
 - Mateřská škola bude vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, přebalovacím pultem. Šatna bude vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Bude zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Škola bude vytvářet optimální podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je

umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti budou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel bude uplatňovat k dítěti laskavě důsledný přístup, který dítě pozitivně přijímá. V naší škole budou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které povedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

8. Vzdělávací obsah

8.1 Obecná charakteristika bloků

- **Integrované bloky**

Obsah bezprostředně souvisí s přirozeným životem a s konkrétním prostředím dětí.

Vzdělávací obsah programu tvoří integrované bloky, ve kterých jsou zahrnuty všechny vzdělávací oblasti

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět

Bloky jsou zpracovány pro celou školu, pro všechny věkové skupiny pro víceleté období.

Bloky jsou dostatečně otevřené, jsou zpracovány tak, aby pedagoga neszazovaly a neomezovaly ani děti. Jejich zaměření je dostatečně široké, poskytuje dostatek zajímavých podnětů k činnostem. Nejsou časově omezené, učitelka spolu s dětmi sama určí jejich délku.

V každém bloku je uvedena jeho charakteristika, záměr, ve kterém jsou obsaženy základní tři rámcové cíle

- co chceme děti naučit, co mají poznat,
- s jakými hodnotami (vztahy, postoji) je chceme seznámit
- jak budeme podporovat jejich osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osoba působící na své okolí

- **Témata**

Integrační blok doprovázejí různá témata. Témata ve školním vzdělávacím programu jsou pouze doporučená, učitelka si je vybírá spolu s dětmi nebo si zvolí sama témata úplně jiná. Rovněž není nikde určena časová ohraničenost, téma může být libovolně dlouhé. Délka probíraného tématu závisí na věku, zájmu dětí, konkrétní situaci.

- **Vzdělávací dílčí cíle**

Důležitou součástí každého bloku jsou vzdělávací dílčí cíle. Cíle blokem prolínají, jsou vybrány ze vzdělávacích oblastí z rámcového programu, jsou pro pedagoga povinné, dětem je musí nabídnout.

- **Vzdělávací nabídka**

Vzdělávací nabídka (obsahové činnosti praktické i intelektové) je ve školním vzdělávacím programu orientační, nezávazná, slouží k nasměrování učitelky, blíže je rozpracována v třídních plánech podle věku, specifikace dětí i učitelek samotných.

- **Očekávané výstupy**

Co dítě při ukončení integračního bloku zpravidla dokáže.

Plnění dílčích cílů vede k naplňování očekávaných výstupů.

- **Třídní vzdělávací program**

Je rozpracován na základě školního vzdělávacího programu, vychází z konkrétních podmínek a věku každé třídy. Důraz klademe na jednotné požadavky obou pedagogů na třídě, které jsou blíže specifikovány ve třídním programu.

8.2 Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo

V oblasti biologické budeme rozvíjet u dětí pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvíjení všech smyslů, fyzické a psychické zdatnosti a osvojování si věku přiměřených praktických dovedností. Vedeme děti k osvojování poznatků o vlastním těle, jeho zdraví, pohybových činnostech, vytváření zdravých životních návyků a postojů a osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí.

Dítě a jeho psychika

V oblasti psychologické se zaměřujeme na podporu duševní pohody, psychické odolnosti a zdatnosti dítěte. Rozvíjíme jeho řečové schopnosti, jazykové a komunikativní dovednosti. Zaměřujeme se na rozvoj intelektu dítěte, rozvíjení pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti), rozvoje schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí. Podporujeme dítě při získávání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci. Podporujeme a povzbuzujeme dítě při získávání dovedností, při rozvoji, poznávání a zájmu o učení, vytváření základů pro práci s informacemi.

Podoblasti: Jazyk a řeč

Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Sebepojetí, city, vůle

Dítě a ten druhý

V interpersonální oblasti podporujeme dítě při utváření schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým dětem, dospělým. Posilujeme prosociální chování ve vztahu k druhému, vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.). Rozvíjíme vzájemné interaktivní a komunikativní dovednosti.

Dítě a společnost

Oblast sociálně-kulturní – pomáháme dítěti osvojovat si základní společenské postoje, návyky a dovednosti, uvádíme ho do společnosti ostatních lidí, vytváříme povědomí o mezilidských a morálních hodnotách, učíme dítě přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, pomáháme hledat cestu do světa kultury a umění.

Dítě a svět

V environmentální oblasti pomáháme dítěti vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, osvojováním jednoduchých poznatků užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodě, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Vážít si života ve všech jeho formách, osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a ke spoluvytváření zdravého a bezpečného životního prostředí.

8. 3 Principy a metody vzdělávání v naší mateřské škole:

V naší mateřské škole se snažíme navodit podmínky, které dětem umožní vzdělávání v přátelském, podnětném a zajímavém prostředí tak, aby se cítilo bezpečně a radostně. Nově jsou zahrnuty i principy a metody vzdělávání v rámci témat trvale udržitelného rozvoje.

Proto uplatňujeme tyto principy vzdělávání:

- **Princip individuality** – každé dítě je jedinečné, má různé možnosti, schopnosti, dovednosti, tempo a zájmy.
- **Princip svobody a samostatnosti** – každé dítě má možnost vybrat si činnosti ke hře (z nabídky zvolené učitelkou). Dítě si volí, zda si bude hrát samostatně či ve skupině.
- **Princip tolerance** – dítě je vedeno k ohleduplnosti k ostatním dětem, aby mohly nerušeně pracovat a hrát si, ve třídě převažuje klidná atmosféra.
- **Princip úspěchu** – dítě je chváleno nejen za výsledek, ale i za snahu a pokrok.
- **Princip věkové heterogenity** – dítě je součástí věkově smíšené třídy, což pomáhá vytvářet hezké vztahy mezi dětmi, ochotu pomáhat a být ohleduplný k ostatním.
- **Etické principy udržitelného jednání** – vzdělávání je zaměřeno na dlouhodobé důsledky lidských rozhodnutí (ohled na budoucí generace), klade na člověka morální zodpovědnost. Dítě jedná zodpovědně, uplatňuje emoční inteligenci, respektuje sebe a své okolí a jedná spravedlivě.

Při vzdělávacím procesu vycházíme z pozorování dětí, z jejich individuálních potřeb, aktuálních schopností a dovedností, vzdělávacích pokroků, z vlastních zájmů, i jejich sociální situace. Abychom dětem poskytly maximální stimulaci, motivaci a podněty k vzdělávání, uplatňujeme následující metody práce:

- **Prožitkové učení** – učení založené na přímých zážitcích dítěte.
- **Kooperativní učení** – učení na základě interakce s okolím.

- **Situační učení** – učení založené na vytváření situací vedoucích k srozumitelnému seznámení s různými životními souvislostmi.
- **Spontánní sociální učení** – učení na základě nápodoby, pomocí poskytování vzorů chování a postojů.

8. 4 Klíčové kompetence

Veškeré vzdělávání v mateřské škole směřuje k naplňování cílových stavů - klíčových kompetencí. Jsou to předpokládané vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které jsou dosažitelné na konci předškolního vzdělávání. Jsou důležité pro další uplatnění každého dítěte. Soubor klíčových kompetencí je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět ani nemůže, ale nabízí pedagogům poměrně jasnou představu, kam směřovat, oč usilovat ve vzdělávání. Nově jsou zahrnuty i kompetence v rámci témat trvale udržitelného rozvoje.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení

- soustředí se, zkoumá, experimentuje, poznává, získané zkušenosti uplatňuje
- klade otázky a hledá odpovědi
- má elementární představy o světě, který ho obklopuje (kultura, příroda, technika)
- učí se spontánně i záměrně, dokončí svoji práci
- odhaduje své síly, umí hodnotit pokroky
- propojuje znalosti z různých oborů lidské činnosti a nahlíží na ně jako na celek
- spolupracuje a spolupodílí se, myslí kriticky a vnímá rozmanitost

2. kompetence k řešení problémů

- všímá si problémů v okolí, řeší problémy samostatně, náročnější s pomocí dospělého
- problémy řeší cestou pokusu a omylu, experimentuje, hledá různé varianty, využívá fantazii
- při řešení problémů užívá logických a empirických postupů, rozlišuje, která jsou funkční a správná, nebojí se chybovat

- užívá matematické pojmy
- myslí kriticky, předvídá následky jednání a chování
- je kreativní – hledá nová řešení

3. kompetence komunikativní

- dítě ovládá svoji řeč, hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, prožitky, pocity, nálady, vyjadřuje se slovy i gesty
- aktivně naváže jazykový projev s ostatními dětmi i dospělými
- rozšiřuje si svoji slovní zásobu a aktivně ji používá
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky – knížky, encyklopedie, počítač
- zná a používá jiné technologie
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky

4. kompetence sociální a personální

- dítě umí vytvořit a vyjádřit svůj názor
- nese důsledky za své jednání a chování
- ve skupině se umí prosadit i podřídit, je schopno respektovat druhé, přijímat a uzavírat kompromisy
- dodržuje dohodnutá pravidla
- chápe, že nespravedlivost a násilí se nevyplácí, dokáže se bránit násilí
- nevhodnou komunikaci dokáže odmítnout
- předvídá následky jednání a chování

5. kompetence činnostní a občanské

- dítě své činnosti a hru umí plánovat, řídit a vyhodnocovat

- dokáže rozpoznat své silné a slabé stránky
- nese zodpovědnost za svá rozhodnutí
- spoluvytváří pravidla s ostatními dětmi, dodržuje je
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- uvědomuje si, že se svým chováním ovlivňuje prostředí
- dbá na zdraví svoje i druhých
- myslí kriticky a vnímá rozmanitost
- předvídá následky jednání a chování

8. 5 Hodnocení dětí

Systematické sledování a hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků dětí je pro nás podkladem pro další pedagogickou práci. Chování a jednání dětí sledujeme jak při řízené činnosti, tak při volné hře, při frontální, skupinové i individuální formě vzdělávání.

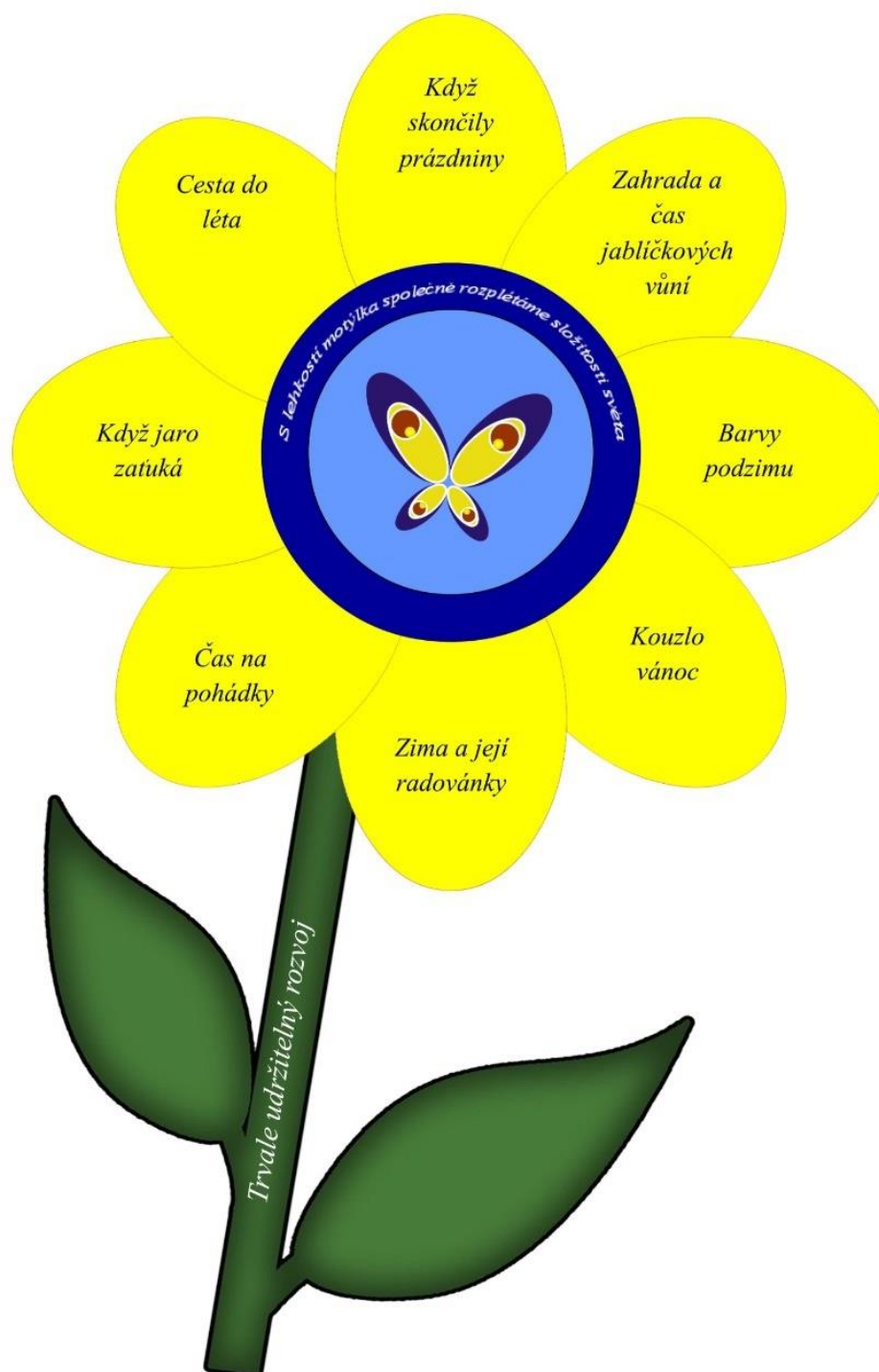
Při hodnocení dětí využíváme i jejich sebehodnocení, děti nám sdělují, co se jim líbilo či nelíbilo, případně jaké měly pocity.

Při slovním hodnocení využíváme pochvalu, která je přiměřená, konkrétní a použitá ve vhodný čas. Chváleny jsou děti nejen za výsledek, ale zejména za snahu, čímž je motivujeme k dalšímu pokroku.

Písemně vedeme o dětech průběžné záznamy, jedná se o postřehy při běžných činnostech. 2x ročně zapisujeme chování, schopnosti i dovednosti dětí do hodnotícího archu pedagogické diagnostiky každého dítěte.

8.6 Integrované bloky

S lehkostí motýlka společně rozplétáme složitosti světa

Trvale udržitelný rozvoj – propojení integrovaných bloků také s tématy trvale udržitelného rozvoje – oblastí sociální, ekonomickou, ekologickou a kulturní (více kapitola 8.7 Trvale udržitelný rozvoj).

Když skončily prázdniny

Hlavním záměrem je vytvořit podmínky k pobytu v MŠ takové, aby se děti do MŠ těšily a adaptace proběhla bez problému. Navazujeme na zážitky dětí z prázdnin, dovolených. Vyprávíme si o tom, jak jsme se na sebe těšili, jaké máme nové kamarády, učíme se jména svých kamarádů, poznáváme značky své i kamarádů, učíme se komunikovat i naslouchat druhému. Vytváříme si pravidla pro soužití ve třídě, hrajeme seznamovací a dotykové hry, překonáváme ostych před ostatními kamarády. Seznamujeme se s učitelkami a ostatními zaměstnanci školy a s novým prostředím. Vyprávíme si, jak a čím do MŠ jezdíme, učíme se rozlišovat dopravní prostředky. Učíme se, co je pro nás správné a bezpečné, jak se máme chovat k sobě i k dospělým, jaké nástrahy na nás čekají ve třídě i venku. Poznáváme nové hračky a materiály, ze kterých jsou hračky vyrobeny, a učíme se šetrnému zacházení s nimi. Učíme se ekologicky třídit odpad.

Dílčí cíle:

- seznamování s kamarády, zaměstnanci a prostředím MŠ
- prohlídka budovy školy
- zvykání si na nový životní rytmus
- osamostatňování se
- poznávání nových kamarádů
- uvědomění si vlastního těla, rozvíjet základy sebeobsluhy
- procvičování základních pohybových a pracovních dovedností
- zjištění stavu výslovnosti
- podílení se na utváření společenských pravidel ve třídě
- učení se pojmenování situací, chování a jednání, vytváření povědomí o tom, co je slušné a naopak
- učení se komunikaci s ostatními dětmi při hrách a činnostech
- vytváření pravidel bezpečného chování, ve třídě, na zahradě i na ulici

- procvičování si pravidel silničního provozu, dopravní prostředky, značky

Nabídka činností:

- seznamování dětí s prostředím třídy, kamarády a ostatními zaměstnanci mateřské školy
- seznamování se se svou značkou
- vytleskávání slabik ve slově (jména svých i kamarádů)
- moje oblíbená hračka
- zpěv známých písní
- četba klasických pohádek
- postupné tvoření pravidel chování společně s dětmi
- dotykové hry s dětmi, sluchové hry
- gymnastika mluvidel, dechová cvičení
- pohybové hry venku i ve třídě
- pohybová cvičení - chůze, běh, skok, lezení, chytání
- rytmižace říkadel, básní
- otisky rukou všech kamarádů ve třídě
- kolorovaná kresba tuší na téma „Já a moji kamarádi“
- zpěv písní
- manipulační hry
- zvukové labyrinty
- prohlížení knih, časopisů, leporel
- společenské hry
- tvoření pravidel komunitního kruhu
- samostatné plnění drobných úkolů (např. stolování)

- improvizace učitelky s loutkou, maňáskem
- poznávání dopravních prostředků, značek
- hra „Na dopravu“, dopravní značky, situace na silnici
- grafomotorika – pracovní listy
- jazykové chvílky, logopedická depistáž
- Logico Primo a Logico Piccolo
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- seznámit se s prostředím třídy a školy
- odloučit se na určitou dobu od rodičů
- adaptovat se na nové prostředí
- vytvářet pravidla chování a jednání ve třídě
- vést rozhovory, umět naslouchat druhým
- vyjadřovat se samostatně, vhodně formulovat věty
- pojmenovat různé situace
- zhodnotit a nést následky svého chování
- udržet pozornost, soustředit se na činnost
- chápat prostorové vztahy, nové pojmy a prožitky

- těšit se z hezkých a nových zážitků
- prožívat radost ze zvládnutého
- vytvářet pravidla bezpečného chování, ve třídě, na zahradě i na ulici
- zvládnout sebeobsluhu
- poznat základní dopravní prostředky
- poznávat pomocí smyslů
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládnout jednoduché pohybové dovednosti a orientaci v prostoru
- vnímat potřeby jiných, nabízet pomoc dětem, které to potřebují (mladší, slabší, cizinci, adaptující se děti)
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu, udržovat pořádek

Zahrada a čas jablíčkových vůní

Navazujeme na poznatky dětí, které získaly při pobytu u babiček na vesnici, na chatě chalupě, povídáme si o rozdílech mezi městem a vesnicí a seznamujeme se s domácími zvířaty. Zvířátka navštívíme v Toulcově dvoře. Vyprávíme si o tom, co sklízíme na zahrádce, ze stromů i záhonků. Určujeme jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, připravíme si ochutnávku – ovocný i zeleninový salát. S rodiči si na tvořivém odpoledni vyrobíme zvířátka ze zeleniny. Všimáme si změn v přírodě a pozorujeme houfující se vlaštovky.

Dílčí cíle:

- prohlubování vztahů s rodiči a prarodiči
- poznávání života zvířat na vesnici
- seznamování se s domácími zvířaty
- osvojování poznatků o přírodě
- osvojování dovedností důležitých k podpoře zdraví
- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj kultivovaného projevu
- vedení dětí k ochraně přírody
- rozlišování počáteční hlásky ve slově

Nabídka činností:

- pohybové hry, cvičení
- seznámení s domácími zvířaty a jejich užitkem
- stavění domečků pro zvířata
- vystřihování, malování, kreslení, modelování, skládání domácích zvířat
- četba, vyprávění, recitace

- dramatizace pohádky o domácích zvířatech
- zpěv, hudebně pohybové hry
- výukové programy (Poznej svého psa)
- určování ovoce a zeleniny, třídění dle vlastností, počítání, srovnávání, porovnávání váhy, ochutnávání
- činnosti spojené s vycházkami, pobytem na zahradě
- časové rozlišení pojmů první, poslední, před, za,... (dramatizace)
- bramborová tiskátka
- artikulační cvičení
- grafomotorika - pracovní listy
- jazykové chvílky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- labyrinty
- mozaiky
- společné tvoření rodičů s dětmi (zeleninová strašidla)
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- vážit si vztahů v rodině
- vnímat přírodu všemi smysly

- pojmenovat a třídit domácí zvířata a jejich mláďata
- uvědomovat si nebezpečí, která na nás mohou číhat při styku se zvířaty
- naučit se z paměti krátké texty, písničky, rýmy
- postupovat podle pokynů a instrukcí
- učit se předcházet nemocem
- rozlišovat, co zdraví škodí a co mu prospívá
- sluchově rozlišit počáteční a konečnou hlásku a slabiku ve slově
- určit a pojmenovat synonyma, homonyma, antonyma
- hledat nové způsoby řešení
- zvládnout napodobit jednoduchý pohyb
- uvědomovat si význam zdravé výživy

Barvy podzimu

Vnímáme změny v přírodě, posilujeme úctu k přírodě, uplatňujeme vlastní zkušenosti z pozorování a pobytu venku, rozvíjíme vnímání všemi smysly, uvědomujeme si své pocity a nálady, posilujeme sebeovládání, vytváříme a ověřujeme společenská pravidla soužití, rozlišujeme vhodné a nevhodné chování a jednání. Poznáváme lesní zvěř, učíme se, která zvířátka se ukládají k zimnímu spánku a o která se musíme v zimě starat. Rozvíjíme slovní zásobu dětí, učíme se nové básně, písňe a říkadla k danému tématu.

Pouštíme draka, pozorujeme přírodu, povídáme si, proč zlátne a opadává listí, sbíráme přírodniny a využíváme je při pracovních činnostech. Poznáváme svoje tělo.

Dílčí cíle:

- vytváření si vztahů k podzimní přírodě
- učit se charakteristické znaky podzimu
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou
- poznávání pomocí pokusů
- vyjadřování se prostřednictvím slova, pohybu, výtvarných činností
- sbírání podzimních plodů – kaštiny, žaludy, bukvice, listy, šípky
- učení se třídění přírodnin, rozeznávání velikosti
- lisování listů a tvoření z přírodních materiálů
- rozvíjení jemné motoriky
- procvičování si paměti, představivosti a fantazie
- učení se ochraně zvířat a životního prostředí
- radost z prožitku s kamarádem
- rozvíjení si zručnosti a pile
- rozvíjení pohybových dovedností
- užívání všech smyslů

- seznamování se s jednotlivými částmi lidského těla
- rozvoj komunikativních dovedností
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- environmentální koutek – péče o zvířátka

Nabídka činností:

- zdravotní cvičení
- pohybové hry, cvičení
- básně, písně s podzimní tematikou
- pohádky – poslech, četba
- rytmičace podzimních říkadel
- pohybové vyjádření říkadel
- společné pouštění draka
- obtiskování listů
- navlékání přírodnin
- modelování zvířátek
- dramatizace pohádky o zvířátkách
- didaktická hra „Poznej své tělo“
- grafomotorika – pracovní listy
- gymnastika mluvidel
- „Úkoly čmely Pepíka“ – projekt Nadané dítě
- námětová hra „Na lékaře“
- rozhovory s dětmi na téma zdraví
- Logico Piccolo (lidské tělo)
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC

- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- všimnout si prostředí, které nás obklopuje
- pozorovat změny v podzimní přírodě, poznat znaky
- pracovat s přírodninami
- poznat některé živočichy, rostliny, stromy
- využít obrazových materiálů, knih
- umět posoudit změny počasí, podnebí
- soustředit se na činnost, dokončit ji, trénovat trpělivost
- výtvarně vyjádřit živou i neživou přírodu, i pozorované přírodní děje a jevy
- vést děti k uvědomění si nutnosti chránit životní prostředí a starat se o lesní zvěř
- umět pojmenovat části lidského těla, znát jednoduché funkce
- umět se zeptat, i slovně reagovat na otázky jiných
- chápat neverbální projevy, city a emoce
- zvládnout správné držení těla
- zvládnout pohybové dovednosti v různém prostředí

Kouzlo Vánoc

Povídáme si, co je advent, připravujeme se na nadílku od Mikuláše a blíží se vánoční svátky. Využíváme různé techniky a výtvarné materiály k výrobě Mikulášů, čertů a andělů, vyrábíme dárky pro svoje nejbližší. Vyzdobíme si celou školu a ve třídách ozdobíme stromky, zazpíváme si koledy a rodiče pozveme na vánoční posezení. S hudebním kroužkem zazpíváme na vánočních trzích a účastníme se výtvarné výstavy, kde děti předvedou výrobky z keramiky i jiných materiálů.

Dílčí cíle:

- rozvíjení jemné motoriky
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s dětmi, personálem školy, rodiči
- učit se starat o druhé
- učit se respektovat jeden druhého
- rozvíjení slovní zásoby novými básněmi, koledami, říkadly
- výtvarné vyjádření prožitků
- rozvoj pohybových činností - sladit pohyb s hudbou
- těšit se ze zvládnutého úkolu

Nabídka činností:

- zpěv a hry s rytmickými nástroji
- seznámení s lidovými zvyky, koledami, příslovími
- pozorování změn v přírodě
- výroba čerta, Mikuláše, anděla – symbolů
- vystřihování, malba

- vysvětlení pojmu advent
- vánoční přání, dárky pro rodiče
- uvědomění si chování čerta (zlobení), vymýšlení čertovských jmen
- Mikulášská nadílka
- vánoční výzdoba třídy
- zdobení vánočního stromku
- vánoční nadílka
- vyprávění příběhů s vánoční tematikou, prohlížení tematických knih
- poslech koled
- výroba dáreků z papíru, keramiky
- vánoční výstava výtvarných prací na MČ Praha 10
- návštěva betlému
- pozorování prodeje kaprů
- vánoční besídka
- procvičování hybnosti jazyka
- grafomotorika – pracovní listy
- Logico Primo a Logico Piccolo
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- zvládnout jemnou motoriku
- sladit rytmus, hudbu, pohyb
- sledovat se zájmem představení, hodnotit své zážitky
- prožít uspokojení z individuálního výkonu i společného vystoupení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii
- učit se postupovat podle pokynů
- chápat neverbální projevy, city a emoce
- vnímat změny v přírodě
- seznámit se s vánočními tradicemi
- uvědomit si příjemné a nepříjemné zážitky
- respektovat potřeby a přání ostatních dětí
- pečovat o školní zvířátka

Zima a její radovánky

Ve škole si prohlížíme nové hračky, seznamujeme se s předměty denní potřeby.

Učíme se charakteristické znaky zimy, poznáváme kvalitu sněhu při koulování, tvoření, stavění sněhuláka a iglú, poznáváme vlastnosti vody, sněhu a ledu. Věnujeme se zimním sportům (bobování), mluvíme o možném nebezpečí při sportu., s nejstaršími vyjedeme do hor na lyže.

Povídáme si o lesních zvířatech v zimě, pozorujeme jejich stopy ve sněhu, na zahradě i v hostivařském lesoparku. Zúčastníme se ekologického programu do lesa za poznáním. Připravujeme se k zápisu do ZŠ, navštívíme první třídy v základní škole.

Dílčí cíle:

- vytváření si vztahu k zimní přírodě
- vytváření pravidel při zimních radovánkách a učit se je dodržovat
- poznávání vlastností vody
- učit se experimentovat se sněhem
- seznamovat se s technikou lyžování, bobování
- učit se chránit si své zdraví při zimních radovánkách
- rozvíjet svou představivost a fantazii
- upevňovat si vztahy s vrstevníky při vzájemné spolupráci
- učit se užít si legraci při společných aktivitách

Nabídka činností:

- zdravotní cvičení
- pozorování změn v přírodě

- stanovujeme pravidla při zimních sportech, poučení o bezpečnosti
- didaktická hra „Jak se v zimě obleču“
- sněhuláky lepíme, stříháme, vytrháváme, modelujeme
- stavění sněhuláka a iglú
- tématická malba
- zvířata za polárním kruhem
- děláme pokusy s vodou, sněhem, ledem
- zpěv písní se zimní tematikou
- sněhové koule z papíru – počítání, třídění, velikost
- grafomotorika – pracovní listy
- rozhovory s dětmi o zápisu do ZŠ
- vyšetření školní zralosti
- zimní škola v přírodě s lyžařským výcvikem
- ekologický program v lesoparku
- seznámení s tradicemi masopustu, výroba masek
- jazykové chvílky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- uvědomit si prospěšnost pohybu pro naše zdraví
- zvládnout pohybové dovednosti v různém prostředí (klouzání, lyžování, sních)
- mít povědomí o tom, co je nebezpečné, respektovat daná pravidla
- orientovat se v časových pojmech a prostorových vztazích
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- učit se postupovat podle pokynů a vyjadřovat svou představivost a fantazii
- poznat některá písmena a číslice
- umět vyjádřit vlastní názory
- mít povědomí o životě v jiných částech planety
- mít zájem o přírodu kolem nás
- porozumět vtípu, humoru
- poznat, jak se o zvířátka můžeme starat v zimě

Čas na pohádky

Tímto obdobím nás provázejí pohádky. Jejich prostřednictvím vnímáme spravedlnost a pravdu, rozlišujeme dobro a zlo. Dostáváme se do světa fantazie a představ. Zjišťujeme, co všechno je v knihách schováno. Poznáváme pohádky klasické, moderní a veršované. Zkoušíme vymyslet konec či začátek pohádky. Poznáváme vlastnosti hrdinů, učíme se výrazovému přednesu, zkoušíme se vžít do cizí role, učíme se pantomimu, některé zkoušíme drammatizovat. Chystáme se na karneval, vyrábíme masky, zdobíme třídu a vymýšlíme soutěže, užíváme si školní skákací nafukovací hrad. Navštívíme knihovnu na Skalce.

Dílčí cíle:

- seznámení se s prostředím knihovny a knihkupectví, poznávání rozdílů mezi nimi
- učit se zacházet s knihou
- učit se hledat v knihách
- seznamování se s určitými druhy emocí (radost, smutek, strach, zlost,...)
- učení se vcítit do cizí role
- učení se vyjadřovat pomocí rytmických, výtvarných, pohybových, slovních aktivit
- zkusit si pracovat se svým hlasem (loutky, maňásek)

Nabídka činností:

- poslech pohádek a příběhů
- vyprávění pohádek podle obrázků
- návštěva knihovny a knihkupectví
- výstavka knih od dětí

- seznamování s ilustracemi (Lada, Zmatlíková, Sekora, Mrázková, Čapek,...)
- výtvarné vyjádření pohádek
- dramatizace pohádek
- dokončení příběhu
- malované čtení
- poslech a zpěv písní, i pohádkových
- výroba plošných loutek z papíru
- výroba záložky do knížky
- divadelní představení v MŠ
- návštěva divadla ve Strašnicích
- artikulační cvičení
- Logico Primo a Logico Piccolo
- poslech popletených pohádek, hledání chyb
- smyslové hry (co se změnilo, odkud zvoní zvoneček)
- pohádkové hádanky
- dětský karneval
- hry a soutěže během karnevalu
- přehlídka karnevalových masek
- výroba karnevalových masek, škrabošek
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, logopedárium

Výstupy:

- dodržovat pravidla zacházení s knihou
- poznat a porovnat rozdíly mezi knihkupectvím a knihovnou
- soustředit se na četbu klasických pohádek
- posoudit mravní hodnoty kladné a záporné (dobro a zlo)
- zhodnotit chování a jednání, vcítit se do problému druhého
- umět hledat v knihách a encyklopediích
- zachytit, vyjádřit své prožitky a děj dramatikou, pantomimou
- vyjádřit emoce – radost, smutek, zlost
- převyprávět krátký text, trénovat trpělivost, dokončit děj
- uplatňovat pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, spolupráce, tolerance)
- jednat dle vlastních myšlenek, s ohledem na ostatní
- poznávat pomocí smyslů
- porozumět vtípu, humoru
- vyjadřovat svou fantazii výtvarnými technikami
- pečovat o školní zvířátka
- zvládat koordinaci pohybů
- zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku
- umět sladit pohyb s hudbou

Když jaro zaťuká

Zaznamenáváme změny v přírodě v souvislosti s probouzejícím se jarem - časté proměny počasí, nový život mláďat. Slavíme svátky jara, poznáváme staré zvyky a tradice, probouzíme v dětech tvořivost a fantazii při výrobě přáníček, malování kraslic, výzdobě interiéru a exteriéru.

Učíme se orientovat v prostředí, seznamovat se s nebezpečím ohně. Společně s rodiči se na čarodějnickém reji na školní zahradě rozloučíme nadobro se zimou a vyrobenou čarodějnici upálíme.

Upevňujeme citové vazby navzájem i v rodině. Oslavíme svátek maminek, maminkám vyrobíme dárečky.

Všimáme si rozkvétající přírody, poznáváme stromy a květiny kvetoucí na zahradě i na louce.

Dílčí cíle:

- seznamování se s velikonočními zvyky a tradicemi
- učit se vžít do role čarodějnice
- učit se chránit si své soukromí před cizími osobami
- učit se názvy domácích a volně žijících zvířat a jejich mláďat
- učit se pozorovat přírodu okem, lupou, dalekohledem
- učit se novým poznatkům o přírodě na základě pozorování a pokusů
- rytmičování a vytváření rýmů
- experimentování s barvami
- seznamování se s velikonočními lidovými tradicemi
- poznávání a pojmenování několika druhů jarních květin
- učení se zacházet s grafickým a výtvarným materiálem
- učení se kooperovat a respektovat pravidla činností

- vnímání prostřednictvím všech smyslů
- učení se udržovat čistotu a pořádek ve třídě
- těšit se z příjemných zážitků i přírodních krás
- upevňovat vztah k mamince
- gymnastika mluvidel
- dechová cvičení

Nabídka činností:

- pohybové činnosti
- hledáme jaro na zahradě, v parku, u vody a v lese
- postupné seznamování s prvními jarními květinami
- výroba třídního herbáře
- setba pšenice, obilí (Velikonoce)
- malování vajíček, výroba velikonočních přání
- tvořivé velikonoční odpoledne s rodiči
- domácí zvířata a jejich mláďata
- způsob života a užitek ze zvířat
- výroba čarodějnic
- nácvik písně „Pět ježibab“
- pálení čarodějnic na školní zahradě společně s rodiči
- výroba čarodějnického menu
- sluchové hry
- dechová cvičení (nácvik vdechu a výdechu)

- moje rodina, moje maminka – malba, portrét maminky, modelování, malba postavy
- výroba přáníček pro maminku
- básně a písňe o mamince a pro maminku
- stříhání, lepení, malba jarní květiny na zahrádce
- jarní květiny na louce – kolektivní práce
- jazykové chvílky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- pěstitelské činnosti na školním poličku, projekt Malý zahradník
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, logopedárium

Výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- obohatit dětské poznání pomocí hudebních hříček a her
- soustředit se na činnost, dokončit, co dítě započalo
- pozorovat změny v přírodě
- určit znaky jara, na základě pozorování, dozvídat se nové poznatky
- pomocí her procvičit barvy a jejich odstíny
- orientovat se v časově prostorových vztazích
- pohybově vyjádřit prožitek a náladu

- prohloubit povědomí o lidových zvycích a tradicích
- pojmenovat a určit symboliku Velikonoc
- rozvíjet jemnou i hrubou motoriku
- znát základní podmínky nutné k životu rostlin a živočichů
- umět reprodukovat jednoduchá říkadla, básně, texty
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb
- využít rytmické nástroje, samostatně zpívat
- umět pojmenovat některá zvířata a jejich mláďata
- vyjadřovat svou fantazii pomocí dramatizace
- pomocí různých technik zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- vážit si vztahů v rodině
- pečovat o rostliny a květiny
- vnímat změny v přírodě

Cesta do léta

Společně oslavíme MDD, povídáme si o kamarádech z jiných zemí. Prohlížíme si encyklopedie a atlasy. Poznáváme naši zemi, hlavní město Prahu. Vyprávíme si o cizích zemích a odlišnostech světadílů, objevujeme vesmír. Vypravíme se na výlety.

Všímáme si života v lese, poznáváme plody lesa a lesní zvířata. Povídáme si o nebezpečí, které na nás může v lese čekat.

Společně s rodiči se rozloučíme s předškoláky na zahradní slavnosti „Poslední zvonění“

Dílčí cíle:

- seznamovat se s novými pojmy
- učit se lásce ke svému městu a zemi
- seznamování se s tradicí a historií našeho města
- učit se používat obrazový a knižní materiál
- seznamování se s kulturou jiných zemí
- učit se z paměti krátké texty
- učit se vystupovat na veřejnost a překonávat ostych
- učit se zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- učit se souvislému vyjadřování
- učit se časové pojmy ráno, poledne, odpoledne, večer
- učit se charakterizovat letní období

Nabídka činností:

- oslava svátku dětí na zahradě, hry a soutěže, hudební pořad pro děti
- výroba rekvizit ke slavnosti
- prohlížíme si (rozhovory) encyklopedie, atlasy, mapy
- kolektivní práce „Naše planeta“

- obrazový materiál, rozhovory, výlet - Praha
- nácvik básní a písní
- námětové hry spojené s tématem (doprava, planeta)
- výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí (pěšky, autobusem)
- vycházka do lesa
- tématická malba, stříhání, lepení, modelování
- pohybové hry ve třídě i venku
- procvičování hybnosti jazyka
- grafomotorika - pracovní listy
- kouzelná noc pro předškoláky
- pasování na školáky
- Logico Primo a Logico Piccolo
- Beseda na téma „Bezpečnost“, „Jak se chovat k cizím osobám“
- Obrázkové karty s antonymy
- interaktivní tabule, počítač a využití programů na PC
- sklizeň, ochutnávání a zužitkování zeleniny, projekt Malý zahradník
- robotické hračky
- Edugym Kids 200 témat
- environmentální koutek – péče o zvířátka, rostliny, květiny
- kompostování a koloběh vody
- Kafomet pro MŠ, Inspiromat pro MŠ, Logopedárium

Výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- mít povědomí o našem městě
- mít povědomí o jiných planetách

- chápat a přijímat odlišnost lidí na světě
- sledovat rozmanitosti a změny v přírodě
- zopakovat a upevnit hlavní znaky ročních období
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- umět využít znalostí a poznatků získaných v průběhu školního roku
- umět vyjádřit souhlas, odmítnout nepříjemné a ohrožující situace
- hledat společná řešení, vyjednávat s ostatními a dělat kompromisy
- umět zorganizovat hru
- určit a pojmenovat synonyma, antonyma, homonyma
- správně vyslovovat, artikulovat
- naučit se zpaměti básničky a písničky
- umět vést rozhovor
- pečovat o rostliny (květiny, zelenina, drobné ovoce), pomáhat s jejich sklizní a jejich zpracováním
- umět používat běžné pracovní pomůcky
- prožívat radost, projevovat city a emoce
- respektovat stanovená pravidla

Doporučená témata:

Když skončily prázdniny

- Kdo všechno přišel do školky
- Naše třída a hračky

Zahrada a čas jablíčkových vůní

- Sklízíme plody podzimu
- Šel zahradník do zahrady

Barvy podzimu

- Vyletěl si pyšný drak
- Co umí déšť, vítr
- Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad...
- Zvířátka už cestují, na zimu se chystají

Kouzlo Vánoc

- Čas adventní
- Mikuláš, ztratil plášť
- Vůně Vánoc
- Vánoční stromeček

Zima a její radovánky

- Sportujeme na sněhu
- Kam se v zimě schoval ježek
- Únor bílý, pole sílí
- Výprava na severní pól
- Co všechno umí vykouzlit voda

- Hurá! Je tu masopust
- Zimo, zimo, už jdi pryč

Čas na pohádky

- Povídám, povídám pohádku

Když jaro zatřuká

- Doma, v trávě, na zahradě
- Hody, hody doprovody
- U nás doma na dvoře
- Zvířecí kamarádi
- Rej čarodějnic
- Květinka pro maminku
- Rozkvetlá zahrada

Cesta do léta

- Voňavá louka
- Všechny děti mají svátek
- Jak chutná les

Další doplňují témata:

- Cestou, vodou, vzduchem
- Věci kolem nás
- Ouvej, ouvej, toto bolí
- Planeta Země
- Naše rodina
- Barevný svět kolem nás
- Putování s dinosaury

- Děti z celého světa
- Etiketa pro holky a kluky – se služností nejdál dojdeš

Témata trvale udržitelného rozvoje:

- Budko, budko, kdo v tobě zazpívá
- Do školičky na kole nebo pěšky, ať naše Země nepláče, vytáhneme koloběžky
- Ekologická kapela, aneb učíme se recyklovat
- Malý trosečník, aneb jak přežít v přírodě
- Můj kamarád strom
- Proč myšku Hryzku bolelo břicho
- Příroda nás léčí a uzdravuje
- Včela základ rostlinného života
- Voda pro život i pro radost

8.7 Trvale udržitelný rozvoj

Mateřská škola představuje první instituci formálního vzdělávání a nabízí také velký prostor pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj. V mateřské škole je vzácný prostor pro využití potenciálu situačního učení. Děti se v tomto věku soustředí na přítomnost a obvykle se spontánně ptají. Jejich otázky jsou nekonečným zdrojem inspirace pro vzdělávací obsah.

Udržitelný rozvoj (angl. sustainable development) je definován v publikaci Naše společná budoucnost (Brundtland, 1987) jako „takový rozvoj, při němž současná generace uspokojuje své potřeby, aniž by omezila možnosti příštích generací uspokojovat jejich potřeby“. Všechny další odvozené definice udržitelného rozvoje poukazují ke třem základním zájmům lidské společnosti: ochraně životního prostředí, ekonomickému rozvoji a sociální spravedlnosti (Nátr, 2005).

Myšlenka udržitelného rozvoje je přes svůj ekonomický a sociální kontext obvykle primárně spojována s ekologií v širokém slova smyslu. Další spojitost s environmentální výchovou, vzděláváním a osvětou (EVVO) lze spatřovat v nositelích vzdělávání pro udržitelný rozvoj, jimiž jsou často titíž lidé, kteří se původně věnovali (a často i nadále věnují) EVVO. Vztah obou konceptů spojuje zájem o životní prostředí, hranice mezi nimi je nejasná a odborníci obhajují různé přístupy. Významnější rozdíl může představovat takový přístup, kdy vzdělávání pro udržitelný rozvoj zastřeší snahu vytvořit školní nebo třídní vzdělávací program cíleně propojující ekologické, ekonomické a sociální aspekty vybrané tematické oblasti.

Schéma 1: Čtyři dimenze vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Cíle vzdělávání pro udržitelný rozvoj

V roce 2008 vznikla Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky 2008–2015. Dokument vymezuje roli vzdělávání pro udržitelný rozvoj následovně (Strategie VUR ČR, 2008, str. 1):

- pochopení propojenosti a vzájemné souvislosti ekonomických, sociálních a environmentálních hledisek rozvoje, a to na lokální, národní i globální úrovni;
- vnímání udržitelného rozvoje jako celostního a systémového přístupu, který směřuje k ekonomicky prosperující společnosti a respektuje sociální a environmentální souvislosti a limity;
- rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) pro demokratické a svobodné rozhodování ve vlastním i veřejném zájmu v souladu s právem a s principy udržitelného rozvoje.

Etické principy udržitelného jednání

- jednat zodpovědně;
- uplatnit emoční inteligenci;
- respektovat sebe a své okolí;
- jednat spravedlivě.

Retinita (sít'ování)

- myslet celostně a systémově;
- pracovat mezioborově; vidět souvislosti mezi obory;
- spolupracovat;
- participovat (spolupodílet se);
- myslet kriticky;
- vnímat rozmanitost.

Motivace pro budoucnost

- být iniciativní;
- chápat učení jako celoživotní proces;
- předvídat následky jednání;
- být kreativní – hledat nová řešení;
- znát a používat jiné technologie.

Metody aktivního učení ve VUR

Metody a organizační formy vzdělávání pro udržitelný rozvoj vytvářejí proces, který podporuje samostatnost a reflexi. Čerpají z konstruktivistické pedagogické teorie, která (zjednodušeně řečeno) říká, že „žák si své poznání buduje sám“. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj proto obvykle využívá metody aktivního či činnostního učení (Průcha a kol., 2003). Jak napovídá jejich název, těžištěm těchto metod je vlastní aktivita, činnost. Mezi metody aktivního učení patří například:

- projektové učení;
- situační učení;
- místně zakotvené učení;
- zážitková pedagogika;
- angažované učení.

Tyto metody se nejlépe uplatňují v přímém kontaktu s prostředím, které úzce souvisí s probíraným tématem. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj se proto často odehrává formou exkurzí, praktik, besed, experimentování a za pomoci techniky (počítač, interaktivní tabule atd.)

V rámci udržitelného rozvoje byly zpracovány témata, které jsou zahrnuty do běžného vzdělávání. Jsou zpracovány jako týdenní projekty:

Budko, budko, kdo v tobě zazpívá

Projekt je zaměřen na vytváření citlivého vztahu k živé přírodě. Na základě pozorování a praktických činností děti získají povědomí o způsobu života ptáčků, žijících na školní zahradě, konkrétně sýkory koňadry, ale i čápa a jiných živých tvorů. Poznají stavbu jejího těla, způsob obživy a na základě pozorování dění v chytré budce i způsob jejího hnízdění. Uvědomí si, jak je důležitá úloha živé přírody v životě člověka.

Do školičky na kole nebo pěšky, at' naše Země nepláče, vytáhneme koloběžky

Projekt je zaměřen na problematiku znečišťování ovzduší dopravními prostředky. Dítě se naučí vnímat prostředí, ve kterém žije, jako vzácnost, a ne jako samozřejmost. Dozví se, že dopravní prostředky nám jen nepomáhají v tom být někde rychleji, že nám nešetří nohy, ale ubližují klimatu. Že chůze neprospívá jen zemi, ale také našemu zdraví. Děti se naučí rozlišovat aktivity, které mohou naše zdraví a okolí podporovat a které naopak poškozují. Částečně projekt funguje jako objasnění si toho, kde se jednotlivé dopravní prostředky (vlak, letadlo, loď a auto) vyskytují, jaké je jejich typické prostředí a čím jsou pro zemi škodlivé. Především pro nejmenší děti. V neposlední řadě motivovat děti ke sportu (jízda na kole, koloběžka, pěší). Do projektu budou zapojeni i rodiče dětí, v rámci cesty do nebo ze školky.

Ekologická kapela, aneb učíme se recyklovat

Cílem projektu je budování vhodných ekologických návyků u dětí již v raném věku a přispění ke zvýšení počtu třídících domácností v naší městské části. Děti se dozví, proč třídít, jaké jsou druhy odpadu, seznámí se tím s různými druhy materiálů, co je to recyklace a jaké jsou vlivy člověka na přírodu. Pomocí různých metod a aktivit se děti seznámí s ekologií, udržování čistoty v přírodě a jejím okolí. Naučí se třídít odpad a nabídne jeho jiná využití (např. kompost, víčka z PET lahví, aj.). Vyústěním projektu je jiné využívání odpadových materiálů. Děti si vyrobí vlastní hudební nástroje a v závěru týdne si společně zahrajeme písničku.

Malý trosečník, aneb jak přežít v přírodě

Projekt je zaměřen na trvale udržitelné zdroje. Téma projektu Malý trosečník aneb jak přežít v přírodě rozvíjí výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku. Cílem projektu je, aby

děti získaly elementární zkušenosti a dovednosti o základních potřebách, které jsou k pobytu v přírodě prakticky využitelné. K tomuto se dále pojí také ochrana přírody.

Můj kamarád strom

Hlavní tématem projektu je strom, jako neobyčejný a pozoruhodný druh rostliny na této zemi a jeho život. Cílem je rozvíjet v dětech úctu a lásku k přírodě, vyvolat touhu po poznávání okolní přírody, její respektování a ochranu. Ukázat dětem, jak je strom prospěšný lidem i zvířatům. Budeme si všimát změn způsobených jednotlivými ročními obdobími, různorodostí a druhy stromů. Děti se formou úkolů, her, pozorování a pokusů seznámí se stromem od kořene k listům. Budeme se snažit o pochopení a uvědomění si toho jak a v čem je strom důležitý pro člověka, co vše mu poskytuje a dává. Seznámíme se s některými jeho obyvateli a důležitostí stromů pro ekosystém a zvířata.

Proč myšku Hryzku bolelo břicho

Projekt se zaměřuje na oblast zdravého životního stylu s cílem probudit v dětech zájem o péči o své zdraví a učit se předcházet nemocem a úrazům, vštěpovat dětem, že sport, zdravá strava, otužování a vnitřní pohoda jsou prospěšné pro naše zdraví. Učí děti znát pravidla čistoty, hygieny, stolování – proč je nutné je dodržovat, osvojit si základní hygienické návyky, mít radost z pocitu, že vypadám upraveně. Dalším cílem je posilování pozitivního myšlení, vytváření základů aktivních postojů k životu, ke zdraví a poznávání sama sebe. Rozvíjí pozitivní city ve vztahu k sobě – napomáhá k uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry.

Včela základ rostlinného života

Projekt je zaměřený na včely a jejich přínos nejen pro lidi, ale pro celou přírodu. V posledních letech se šíří zprávy o úbytku včel, což by vedlo k tragickým změnám pro celou planetu, jelikož opylování rostlin mají více jak z 50% na starosti právě včely. Proto je projekt směřován tak, aby děti získaly základní znalosti o důležitosti včely v širším měřítku, než jsou louky naší ČR. A snad tak i napomoci k výchově jedince s kladným přístupem k přírodě kolem nás. Za pomoci dramatizace některých částí se děti dozví více ze zajímavého života včely medonosné. Ukážeme si názorně, jak taková včelka bydlí, jak velká je její rodina, vyzkoušíme si jeden den ze života včelky dělnice, trubce i královny, nasbíráme pyl z květů

(nápodobou i názorně) a zčásti využijeme i toto téma k tomu, abychom dětem vysvětlily, že ve finále australská, či americká včela bzučí všude stejně.

Voda pro život i pro radost

Projekt je zaměřen na téma voda. V jeho průběhu se děti naučí chápat vodu jako hlavní součást přírody, jako nezbytnou podmínku pro zachování života na naší planetě. Seznámí se s koloběhem vody v přírodě. Poznají živočichy a rostliny, které se nacházejí v blízkosti vodních ploch a toků a jsou na vodě přímo závislí. Získají povědomí o tom, kde se voda bere, kam odtéká, kde všude je obsažena, co ji špiní, i o tom, jak je důležité vodou šetřit při každodenních úkonech spojených se zdravím člověka a s jeho hygienou. Děti poznají, že voda nám přináší velký zdroj zábavy, ale může pro nás být i nebezpečná.

Pravidla třídy

PUSA

- **nejíme nic neznámého**
- **o hračky se nehádáme - půjčujeme si je**
- **pozdravíme - poděkujeme - poprosíme**
- **nemluvíme sprostě, nenadáváme kamarádům**
- **nemluvíme s plnou pusou**

RUCE

- **pečlivě si je myjeme**
- **slušně a čistě stolujeme**
- **neubližujeme si**
- **pomáháme si**
- **neničíme hračky**
- **chráníme přírodu**

OČI

- **chráníme si je!!!**
- **nesbíráme klacky**
- **nešermujeme s přibory**
- **opatrně stříháme**
- **při pozdravu se díváme do očí**

- **nelžeme - oči nás prozradí**

UŠI

- **chráníme si sluch**
- **do uší nic nestrkáme!!!**
- **nekřičíme**
- **posloucháme paní učitelky**
- **nasloucháme kamarádům**

9. Doplnující programy

Integrované bloky jsou doplněny dílčími programy, které vycházejí ze zájmu a věku dětí, záměrů školy a doplňují hlavní vzdělávací nabídku :

- **Cvičení v tělocvičně ZŠ**

Cvičení probíhá v tělocvičně ZŠ Olešská na základě smlouvy o pronájmu mezi MŠ a ZŠ.

Děti se učí pohybovým dovednostem ve velkém prostoru, s využitím sportovního nářadí a náčiní.

- **Logopedie**

Logopedie probíhá individuálně pod vedením klinických logopedek z logopedického centra Klinická logopedie Skalka, Nedvězská 2223/29, Praha 10 pro děti na základě logopedické depistáže.

- **Program Maxík pro děti s odkladem povinné školní docházky**

Děti s OPŠD pracují pod vedením učitelky, která pracuje, na základě akreditovaného školení, podle odborně sestaveného programu. Program má 15 lekcí a vždy se koná za účasti rodičů dítěte, vyžadováno je i domácí procvičování.

Další mimoškolní aktivity, které nejsou součástí školního vzdělávacího programu:

Tyto programy, které vycházejí ze zájmu a věku dětí a záměrů školy, jsou mimo hlavní vzdělávací nabídku:

- **Keramika**

Práce s keramickou hlinou - probíhá 1x v týdnu v keramické dílně, má u dětí i rodičů velký ohlas. Děti pracují pod vedením pedagogů, kteří mají vysokou odbornou přípravu a dlouholetou praxi. Děti rozvíjejí jemnou motoriku, soustředěnost, trpělivost, uplatňují fantazii. Je určen pro děti předškolní 5 - 6leté. Kroužek reprezentuje naši školu každoročně na výtvarné výstavě s velice pěkným umístěním na předních místech.

- **Dramatický kroužek**

Dramatický kroužek probíhá 1x v týdnu v odpoledních hodinách pod vedením pedagoga - muže. Hlavními cíli jsou rozvoj empatie, improvizace, spolupráce, řeči a přirozený posun v oblasti sebevědomí a komunikace.

- **Týdenní kurz online bruslení**

Kurz je určený pro předškolní věkovou skupinu. Děti se naučí základy bruslení zábavnou formou. Bruslení probíhá v přílehlých prostorách MŠ a je veden externími profesionálními instruktory s akreditací MŠMT.

- **Bruslení ICERINK Padok**

Kurz je určený pro předškolní děti. Bruslení probíhá v hale ICERINK Padok a je jednou týdně v zimních měsících. Děti absolvují celkem 10 lekcí. Kurz je veden profesionálními instruktory.

- **Týdenní lyžařská škola v přírodě**

Zimní škola v přírodě je určena pro předškolní děti a děti s OPŠD. Děti se v dopoledních hodinách učí základy lyžařské techniky, či své dovednosti zdokonalují pod odborným vedením instruktorů z lyžařské školičky. V odpoledních hodinách si děti užívají čerstvý vzduch, hry na sněhu a hrají hry motivované příběhem, který je doprovází po celou dobu školy v přírodě.

10. Evaluační systém

Evaluace a hodnocení

Evaluace vzdělávacího procesu slouží v naší mateřské škole k dalšímu zkvalitňování celkové úrovně školy. Je to systém shromažďování dat a informací, pomocí různých technik a metod, odhalí nedostatky a problémy v různých jednotlivých oblastech a stanoví opatření k nápravě. Je to spirálovitě neustále opakující se proces.

Hodnocení probíhá v rovině školní i třídní.

Na úrovni školy:

- Soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání
- Kvalita školního vzdělávacího programu
- Podmínky vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Výsledky vzdělávání - průběžné sledování a hodnocení individuálních pokroků každého dítěte
- Řízení školy, práce a kvalita pedagogických pracovníků

Na úrovni třídy:

- **Denní evaluace** pomocí obecných rámcových cílů - co se dítě učí, s jakou hodnotou se setkává, zda má prostor pro samostatnost

Denní zápis do třídní knihy (může být i spolu s dětmi) – děti vzpomínají, co prožily v průběhu dne, pedagog hodnotí, co se povedlo, nepovedlo, na co se zaměřit

- **Zpětná vazba** – rozhovory s dětmi i rodiči, velmi cenná je zpětná vazba od kolegyně – (jednotnost působení)

- **Evaluace předchozího tématu** – je prováděna evaluace tématu a integrovaného bloku, jejího průběhu, výsledku – 1x za týden, 14 dní, měsíc. K evaluaci předchozího tématu pomohou dílčí cíle a výstupy. Při hodnocení sledujeme, zda byly zařazeny a splněny tyto dílčí cíle. Cíle, které byly dotčeny minimálně, nebo byly opomenuty, si zaznamenejme a budeme s nimi pracovat v dalším tématu. Po ukončení bloku provedeme závěrečnou evaluaci, pedagog zhodnotí celkový průběh, zvolené metody a postupy, zejména vzdělávací přínos a pak vyvodí závěry pro další práci.

- **Sebereflexe** - hodnocení sebe sama

Pedagog hodnotí sám sebe, rozmýšlí svoje kroky, sleduje výsledky a samostatně je hodnotí a porovnává s obecnými požadavky

- **Pedagogická diagnostika**

Pedagogickou diagnostiku provádí učitelky na třídě. Každé dítě má založenou svoji složku s hodnotícími listy, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány individuální výsledky jeho vzdělání, ve všech oblastech rozvoje dítěte. V čem je dítě nadané a naopak v jaké oblasti potřebuje pomoci a na jakou oblast je třeba se při výchovně vzdělávací činnosti zaměřit. Jde o důvěrný materiál sloužící pedagogovi k další práci, ale i jako podklad konzultace s rodiči. Pro předškolní děti 5 - 6 leté děti využíváme online diagnostiku ISophi, kde je vývoj dítěte zaznamenáván pomocí grafu.

- **Plány pro odklady školní docházky**

Pro děti s odkladem povinné školní docházky je vypracováván individuální vzdělávací plán, který vzniká na základě spolupráce mezi pedagogy MŠ, pracovníky PPP a zákonným zástupcem dítěte. Podkladem pro sestavení IVP jsou závěry z vyšetření PPP, průběžné pozorování dítěte, pedagogické posuzování a hodnocení úrovně dílčích funkcí v jednotlivých oblastech vývoje a následné stanovení vhodných metod a postupů při práci s dítětem. Údaje o dětech získávané v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi.

Techniky (nástroje) evaluace

Jsou to formy a metody, které jsou využity při sběru informací

- Rozhovory, pozorování - prováděno průběžně, nahodilě i záměrné
- Hospitace – prováděné ředitelkou školy, ale i hospitace u učitelek navzájem
- Dotazníky, ankety - sběrný box názorů, připomínek a námětů - rodiče, zaměstnanci
- Skupinové diskuse - pedagogická a provozní rada - shromažďování informací, výsledky jsou součástí zápisu provozních a pedagogických rad.
- Analýza
- Portfolio dítěte – dětské práce, didaktické listy, výrobky, fotografie, přehled o vývoji dítěte a postupu vzdělávání
- Swot analýza – zmapování situace školy, kde jsou uvedeny naše silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby do budoucna
- Videozáznamy a audionahrávky – velice přínosná a funkční metoda, fotodokumentace

Předmět hodnocení	Nástroje	Kdy	Kdo
Soulad ŠVP s RVP PV			
<ul style="list-style-type: none"> • identifikační údaje o MŠ • obecná charakteristika školy • podmínky vzdělávání • organizace vzdělávání • charakteristika vz. programu • vzdělávací obsah • evaluační systém 	<p>SWOT analýza,</p> <p>dotazník – srovnání s RVP PV</p> <p>analýza - opatření</p>	<p>jednou za tři roky</p> <p>upravený ŠVP</p>	<p>ředitelka s celým kolektivem zaměstnanců</p>
Kvalita zpracování ŠVP			
<ul style="list-style-type: none"> • záměr • originalita • vhodnost k podmínkám • vzdělávací obsah • provázanost • prostor pro další rozvoj 	<p>srovnání s RVP PV</p> <p>hodnocení IB, hospitace, porady</p> <p>hodnocení TVP, anketa rodičům</p> <p>analýza - opatření</p>	<p>Jednou za tři roky,</p> <p>závěr, IB, průběžně dle plánu pololetně, ročně, 1x za rok</p> <p>upravený ŠVP</p>	<p>ředitelka s celým kolektivem pedagogů,</p> <p>rodiče kolektiv MŠ</p>

Vzdělávací podmínky 7x			
<ul style="list-style-type: none"> • věcné • životosprávní • psychosociální • organizace chodu • řízení MŠ • personální zajištění • spoluúčast rodičů 	<p>rozhovory i záznamy</p> <p>hodnocení IB,</p> <p>hospitace, vzájemné</p> <p>porady,</p> <p>srovnání s RVP PV,</p> <p>anketa rodičům</p> <p>analýza a opatření</p>	<p>denně, průběžně</p> <p>závěr IB</p> <p>dle plánu</p> <p>pololetně, výročně,</p> <p>1x za rok</p>	<p>ředitelka</p> <p>s celým</p> <p>kolektivem</p> <p>zaměstnanců,</p> <p>částečně děti,</p> <p>rodiče</p> <p>kolektiv MŠ</p>
Vzdělávací proces			
<ul style="list-style-type: none"> • přístup k dětem • pedagogický styl • vzdělávací nabídka • tvorba a naplňování TVP • profesionální dovednosti 	<p>rozhovory i záznamy</p> <p>videozáznamy,</p> <p>hospitace, vzájemně</p> <p>sebehodnocení,</p> <p>srovnání RVP PV</p> <p>anketa rodičům</p> <p>analýza a opatření</p>	<p>denně, průběžně,</p> <p>závěr IB</p> <p>dle plánu</p> <p>pololetně, ročně,</p> <p>1x ročně</p>	<p>všichni</p> <p>pedagogové i</p> <p>děti,</p> <p>rodiče</p> <p>kolektiv MŠ</p>
Výsledky vzdělávání			
<ul style="list-style-type: none"> • dítě a jeho tělo • dítě a psychika • dítě a ten druhý • dítě a společnost • dítě a svět 	<p>rozhovory, portfolia,</p> <p>záznamy IB, in. Plány,</p> <p>záznamy o vzděl.</p> <p>pokrocích dětí,</p> <p>hospitace, videozáznam,</p> <p>srovnání, porady,</p>	<p>denně, průběžně,</p> <p>závěr IB, dle plánu</p> <p>3x ročně</p> <p>dle plánu</p> <p>pololetně, ročně</p>	<p>ředitelka,</p> <p>všechny</p> <p>učitelky,</p> <p>děti,</p>

	rozhovory, anketa rodičům analýza a opatření	dle plánu spol. se ZŠ 1x ročně	učitelky ZŠ rodiče kolektiv MŠ
--	---	-----------------------------------	--------------------------------------